

**TÜRKİYE
HİLÂLİAHMER MECMUASI**

**DOKSAN YEDİNCİ
SAYI**

DOKUZUNCU YIL

15 Eylül 1929

ANKARA

MÜNDERECAT

- 1 — Okuyucularımıza
- 2 — Kimya harbinden sivil ehalinin muhafazası için beynelmilel ehli vukufdan müteşekkil komüsyonun Romada 22 Nisan 1929 tarihindeki on birinci içtimaiının mukarreratı
- 3 — Elem söndüren
- 4 — Behcet Kami
- 5 — Bir fikir. Oyun kağıtlarına dikkat ediniz
- 6 — İtalya salibiahmer reisi ayandan Filippo Giremonezinin beynel-milel yardım birliği ve Salibiahmer mevzuuna dair raporu
- 7 — Karahumma
- 8 — Hilalihmer haberleri
- 9 — Salibiahmer haberleri
- 10 — Fransızca kısmı

Derec edilmeyen evrak
iade edilmez

Türkiye

Hilâliahmer Mecmuası

Her ayın on beşinde Merkezi Umumi tarafından neşr olunur

Senelik abonesi bir liradır

Telefon nümerosu 1255

OKUYUCULARIMIZA

Mecmuamız doksan yedi numaralı sayısile hayatının dokuzuncu senesine ayak basıyor. Şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra cihanın Hilâl ve Salibiahmer harekât ve mefküreleri, beynelmile teşkilat ve diğer faydalı telekki ettiği mevzular üzerinde mecmuamız okuyucularımızı malumattar kılmaya çahşacaktır. Mühalâgasız diyebiliriz ki Türkiye Hilâliahmer mecmuası dünyanın her tarafında intişar eden Hilâl ve Salibiahmer mecmualarının ekserisinden daha faydalı ve daha güzel bir surette çıkıyor yalnız aramızdaki fark onların pek çok ve bizim pek az okuyucumuz olmasıdır.

Memleketimizin efkâri umumiyesini tenvir ile muvazzaf olan gazete ve mecmualar; ihtisası dahiinde biricik mecmuamız vatandaşlarınıza tanıtmak ve onları maksat ve mefküremize bağlamak hususunda fazla gayret ibraz edemiyorlar.

Yakın uzak; menleketimizin her hangi bir köşesinde çıkan bir afete karşı kollarını uzatan, şefkatli göğsünü açan, alâm ve ıztırapları hafifletmiye çalışan bir cemiyetimiz ve onun vasitai neşrifkârı bulunan biricik mecmua var.

İsteriz ki Hilâliahmer meşhumu halk tarafından hakkile anlaşılsın.

İsteriz ki halkımız cemiyetimize daimi a'za kaydolunmak suretile bu büyük mefkûreye hizmet etmiş olsun.

İsteriz ki mecmuamız şafakat mefküresinin necip ruhlu halkımız arasında faydalı bir telkin ve tebliğ vasıtası olsun.

İsteriz ki okuyucularımızın ~~sayı~~ her halde değil balkan hatta avrupa'nın medeni bir menleketinde çıkan Salibiahmer mecmuasının okuyucusu kadar okuyucusu olsun.

Mecmuamız bütün gayretile halkımızı menfaattar edecek mevzular üzerinde yararlı olmaya çalışacaktır. Yalnız halkımızdan ve ona rehberlik etmek vazife maneviyesini deruhe etmiş olan gündelik haftalık aylık rüfekamızdan recamız okunmaklığıma tanıtılmaklığımıza yardım etmeleridir.

Mekale ve ilânlar Ankarada
“HILÂLIAHMER MECMUASI”
müdürlüğünne gönderilmelidir

KİMYA HARBİNDEN SİVİL EHALİNİN MUHAFAZASI İÇİN
BEYNELMİLEL EHLİ VUKUFDAN MÜTESEKKİL KOMÜSYONUN
ROMADA 22:27 Nisan 1929 DAKİ

IInci İctimaiının Mukarreratı¹

a) Cemaatle alınacak tedabiri te-haffuziye.

I — Kimya harbi te'siratından sivil ahalinin muhafazası için mebanii hususiyeden ne suretle istifade edileceği.

Komisyon bu hususta «kimya harbi te'siratından sivil ahalinin muhafazası için mebanii hususiyeden ne suretle istifade edileceğine» dair İsviçre askeri teknik işleri roisi miralay *Tierz*'in raporile netayicini ta'dilen kabule karar vermiştir [2].

II — Cemaatle alınacak tedabiri tahaffuziyenin dereceyi müessiriyeti.

Komisyon (cemaatle alınacak tedabiri tahaffuziyenin dereceyi müessiriyeti hususunda atideki netayici kabul etmiştir)

1 — Mustakbel harplerden birinde cihan harbinde mevkii tatbika konulduğu üzere gerek mermiyat ve gerekse tayyarelerle atılan bombalarla vasaiti-kimyeviyye kullanıldığı taktirde:

[1] Ebhivukuf komisyonun birinci içtimai bârûkselde aktolunmuş olsa bunun mukarreratından evvelki nüshalarımızda bahsolanmıştır.

[2] Bu raporlar iteride neşrolunacaktır.

Sivil ahalinin büyük bir kısmını halkın mütekârif bir halde yaşadığı büyük merkezi şehirlerde barındırmak mümkündür. Bu baptaki muhafaza teşkilatı şunları muhtevidir.

a) Delik ve deşikleri tamamile tıka... ve suların toplanacağı çukurları hazırlamak ve derumunda müsemmini gazati ta'dil edici mevaddi kimyeviye bulundurmak gibi teknik vasaiti evvelce ihtar şartile şehrî şarap mahzenlerinin kısmi a'zamının nüvakkat muavîn ilticagâ'lar haline konması.

b) Bir kısmı derumunda daha uzun müddet yaşayabileceği tabtelarız mahaller içinde getirilmesi. İki methâli hâvi olacak bu tabtelarız mahallerin zemin ve cideramının sıvanmak suretile gayri kabilî nüfuz bir hale konması ve içerisinde iğne hâzırıların hayatı tenefûsiyi süzgeçten geçirecek surette bir ventilatör (körük) tertîlatını hâvi bulunması şehrî su ve elektrik tezyiatî ile lağımların istirak ettirilmiş olması ve keza müsemmin gazati ta'dil edecek mevaddi kimyeviyye lazımenin idhar edilmiş bulunması lazımdır.

c) Ebemniyeti hayatıyyeyi hâiz bazı vezâif ve hâdemâta mahsus eşbas-

Ve memurının müddeti medide barımbileceği tahtelarz mahaller içinde getirilmesi. Bu mahaller içinde müvelhil humuza celp ve hamizi karbonu zapt ve tespit etmek suretile havanın teedit ve tasfiyesi çare ve imkânını tetkik etmek icap eder.

Ahalinin camaat halinde muhafaza ve siyaneti hususunda dermiyan edilen işbu teşkilat gazata karşı olan müdafuat tertibatının bir czümü teşkil eder.

Havai târuza karşı ittihazi icap eden müdafaa teşkilatından sarfî nazar bunun aynı zamanda kuvvetli bir ferdi muhafaza teşkilat ile teşriki lazımdır ahalinin bâlcümle müvazzaf aksamı bilhassa polis, itfaiye, tahlisiye, tanziyat efradile hasta bakıcılarım ordunun kullanmakta olduğu gaz maskelerile mûcîhbez olmaları ve halktan bir kismının bir mintakâi mühâlikenin tahliye edilebilmesini temin edecek surette basit bir hale iica olummuş muavin maskelerle teçhiz edilmiş bulunması lazımdır.

Böyle bir teşkilât bittabi ancak bir şehirde müctemi bir halde yaşamakta olan bütün ahalinin tahtı muhasarada bulunan bir şehir halkın tabî olduğu inzibat ve itâata riayet etmesi şartile kabildir.

Bu suretle ihzar olunan tahtelarz mahallerden bir kısmının da vasati hacimde bir bombaya tahammül edip edemediği de tecrübe olumnak icap edeceği dahi nazarı itibare alınmalıdır.

Bu tecrübe keyfiyeti kurda yapılacak vesaiti istihkâmiye ile pek alâ mevkii tâbiâ konulabilir. Ve zamanı

sulhîten itibaren mebâni cedide inşa atında uski aksamının eins ve kalmâğı ve alelhusus zemin katımı tahtelarz aksamdan tefrik eden tabakanın mukavemeti hususunda bazı kavaide riayet edilecek olursa bu çihet bir dereceye kadar kesbi sühûlet etmiş olur; pek kulfethî bir teşkilât ve masarîfî azimîyi mücîp bir tesisatı icap ettiren vesaiti tedâfuîyyeî mesrudenin sivil ahalîye tam bir himaye ve siyanet temin edemeyece, inde komisyon müttesîfîkîlî eydir. Bu bususa tahsis edilecek olan ilticâgâhlarm kışım a'zamî bombaya tahammûl edecek raddede olmadıklarından sivil ahalinin bu yüzden zayıat vereceği ve bu zayıatin dahi bombardımanın derececi şiddetile mütenasip olacağı şüpheden varestedir.

Bu daimîlvuku' bir hal olup bâlusus son harptede bombardumana maruz kalan kesafetle meskûn yerlerde aym hal vaki olmuştur. Vesaiti kimyeviyenin istî'mâli bu keyfiyete, husule gelecek zayıatin yüzdesini daha ziyyade artırmak tehlîkesini inzimam etirmektedir.

2— Bir müstakbel harpte son harptekinden daha ziyade bir şiddet ve faaliyetle mermiyat ve turku havaiye ile vesaiti kimyeviyeye istimalî farz ve tahmin olunduğu takdirde :

Komûyon şehrleriu kesafetle meskûn aksamının himayesi meselesiñ müskiâti atiyyeye mar'uz kalacağına tahmin etmektedir.

Ahalinin bir kısmını tâhiye ederek tehlîke en kurtarmak düşünülebilirsede pek büyük şehrler mevzuu bahs ol-

duğu takdirde gerek vesaiti nakliyye teşkilatı ve gerekse tahliye edilen milyonlarca insanın iskân ve laşesi düşünülecek olursa bunun maddeten adımlımkân bir tsşebbüs olduğu teslim olunur.

Diger cihetten büyük bir beldeye sîrf cemaatle muhafaza usulile kesbi bataat etmiş ve fakat intizamını kayp etmiş bir hayat idâme ve te'mîn etmek murat olunuyorsa iskân mahallâtie büyük devair ve nezaretlerin ve bîleümle i'malathanelerin yanında ve ya tahtında bombardımanlara mukavemet edebilecek ve gazatın Hululune gayri müsait ve süzülmüş hava ile havâ verilen tahtelarz derin mahallerin yanî şehrde hakiki bir takım mevakanı müstahkemenin inşa edilmiş olması lazımdır.

Bunu tahmin ve hesap ne kadar müşkûl olursa olsun erbâbı ihtisas şehrlerin hayatını senelerce müddet alt üst edecek olan bu nevi, mevâkiî müstahkeme inşaatının istilzam etdiği masârifatı bütün müşkûlatına rağmen hesap etmeye çalışmışlar, ve buldukları miktarın sekenei beldeni tabii bir surette tesviye edebilecekleri a'zami miktarın pek fevkînde olacağını tasdik eylemişler ve şehrlerin bu surette ta'dîl ve tahvil edilebilmesi için milletlerin faaliyetlerinin mühim bir kismını buna hasr etmeleri lazımlı geldiğini görmüştelerdir.

Binaenaleyh komisyonca bu suretle an cemaatin teşkilât ierası suretile

ahalinin muhafazası bil fil gayri kabili tahakkuk görülmüştür.

Bila şek bunun mebaşılığ ve masârifî azimeye mal olmasına rağmen bütün ahaliyi baştan aşağı maske ile techiz etmek sanki bundan daha ucuzanı çıkacaktır. Hemde evvelki şıkta bu suretle kimyevi hucuma karşı muhafaza ve siyanet edilecek olan ehali aynı zamanda bombardımana karşı himaye olmuş olmuyormu?

Komisyon istikbalde vesaiti müdafaa hiç bir terakki göstermediği halde vesaiti infilakiyye ve kimyeviye ile vuku bulacak taaruzun teknikin tarâkkisi sayesinde son harpta görülenlerden daha ziyade kuvvetli olacağı kabul edilmek lazım geldiğine göre zaten müşkûlatla başarılıacak olan sivil ahalinin muhafaza keyfiyetinin bûsbütün gayri kabili hal bir şekil alacağı fîkrindedir. Bu takdirde ahali fevkâlâde zayıflata ugrayacak ve büyük mütekâsif şehrlerin sekenesinin mühim bir kismı mahv ve helake maruz kalacaklardır.

Komisyon böyle bir halin istikbalde vuku' bulabileceği — ki hiç bir suretle müstebed ve gayri mümkün ad edilemez — ihtimalının şimdiden milletlerin semi itlama isali fîkrindedir.

İste salibiahmerin şimdîye kadar yaptığı ve yapmaya devam mecburiyetinde bulunduğu veçhile kimya ve havâ harbine karşı tedarîklî bulunmak ve sivil ahalinin muhafazası vesailini ihzar ve istikmal etmek hususlarına nazari dikkati celp etmesi elzemdir.

Keza bu muhafaza tarzının daima ve kâfi bir kıymette kalacağı; bu bapta istihzaratı lazıme yapılmakla beraber sivî ahalinin bñyüh tehlikelerden masun kalmayacağımı ve istikbalde her gün bu tehlikenin bir nisbeti müttezayide ile ve dâimi bir surette aratacağında ilave etmesinde aynı lüzum ve zaruret vardır. Hülâsa fi mabaut mûhasum devletlerin bütün ahalisinin harp mehalikine ma'rûz bulunacaklarım bütün milletlerin bilmesi lazımdır.

III — Teşebbüsü evveliyeye olarak gazata garşı cemaatle iltica edilebilecek mükemmel bir ilticagâh nümunesi vücude getirmek üzere beynelmilel bir müsabaka ihdası

Komisyon beynelmilel Salibiahmer komitasını bu mevzu üzerine bir müsabaka açmaya davetle müsabekamın temamile bir ilticagâha racî, ve münhasır olmayarak bunun muhtelif anasını inşaiyesine teşmil olunması ve mükâfatların berveçhi zir mevaddi ihtiyaç etmesi hususuna karar vermiştir.

Gayri kabili nûfuz bir hale koyma mükâfatı:

a) duvarları, bölme ve tavanları her nevi gazata karşı gayri kabili nûfuz bir hale gitirecek ve an cemaatin siginaçak mahaller tesisine yarayacak bodrumların bu suretle sıvanmasına yarayacak en eyi usuller.

b) Ba'del inşa bir inşaatın anasını müşekkelesini en seri bir sutette gayri kabili nufuz bir hale koymağı te'min edecek hassayı haiz mevad.

c) kapu ve pencerelerin gayri kabili nûfuz bir hale konmasını te'min ve infilâkin husule getireceği ihtizazatı havaîye karşı bunların mukavemetini tezyit edecek en eyi usuller.

Temiz hava vereme mükâfatı

Buda, biri en eyi bir vantilatör ya'ni hava körüğün aleti mükâfatı diğeri de en eyi hava süzgeçi mükâfatı olmak üzere iki kısma tefrik olunmalıdır.

a) hini hacetde el ve ayakla ve ya herhangi bir kuvvet menbaından alınacak bir kuvvetî muharrike ile işleyecek ve işlemesinde en ziyade emmiyyet ve intizami haiz olacak olan bir hava vantilatörü bulunması. Vantilatörün vereceği hava saatde şahıs başına 500 litre hesabile ilticagâhlarda mevcut bulunanlara göre tanzim olunabilmeli. Vantilatörün verdiği hava girip çıktıığı esnade 80 milimetrelük bir sütunu mâtazyiki derecesinde bir farkı tazyik te'min etmeli (bu farkı tazyik borularındaki ve süzgeçteki hava zayıflığı dahili hesap edilerek konulmuştur.)

b) muzur gazat ile mülevves havayı mümkün olduğu kadar en mükemmel derecede tasfiye eden süzgeç mükâfatı.

Bu süzgeç kolaylıkla ve muhken bir surette vantilatöre takılabilmelidir. Herbiri otuzar kiloyu geçmeyen ve kolaylıkla idare olunan parçalardan müteşekkil bulunmalıdır.

Bu cihazlar mümkün mertebe süzgeçin eskiyib vazife ve istimaleden sakit olduğunu irae edecek bir kontrol vesaitini havi olmalıdır.

IV — gazatın te'siratına ma'rız kalmış olan mevaddi gıdaiyenin tazmin ve telâfisi imkâmı.

Bu hususta Bürükse serbest Darülfuuun müderrişlerinden profössör Erküllisse (*Ercüllisse*) in (gazatın te'siratına ma'rız kalmış olan mevaddi gıdaiyenin imkâmı tazmin ve telâfisi) hakkındaki raporu ile bundan çıkarılan hulâsa ve netayic kabul olumuştur. [1]

V — gazatla telvis olunmuş olan suların semmiyetinin izalesi.

Bu hususta (Viyana) mühendis doktorlarından Hetner (*Karl Heitner*) in (gazatla telvis olunmuş suların semmiyetinin izalesi) hakkındaki muaddele raporu kabul edilmiştir. [2]

VI — ilticagahlarda kuvvetli gazatın semmiyetini ta'dil edebilmek üzere tedarik edilmiş olan mevaddin hüsünü muhafazasına dair tedabir.

Bu bapta Çekoslovakya Salibiahmerinin (ilticagahlarda kuvvetli gazat ve ya buharatın semmiyetini ta'dil edebilmek üzere tedarik edilmiş mevaddin hüsünü muhafazasına dair tedabir) hususundaki muaddele raporu kabul olumuştur. [3]

[1] — Bu raporu ileride neşr edeceğiz.

[2] — Keza

[3] — Keza

Ferden alınacak tedabiri tahaffuziyeye

VII — Gayri muvazzaf ahalinin muhafazası.

a) Komisyon bu bapda mukarrerati atiyeyi kabul etmiştir. Bu hususata vazifedar olmayan sivil ahali münferidenden muhafaza edilebilмелidir.

VIII — Gayri muvazzaf sivil ahalinin muhafazasına mahsus bir maske bulunması hakkında bir musabaka talimatnamesi.

b) Komisyon bu bapda mukarrerati atiyeyi kabul eylemiştir.

Beynelmilel ehli vukuf (*expert*) komisyonu Romadaki 1929 içtimâunda kimya harbine karşı sivil ahalinin muhafazası için multelîf tahaffuz usullerini tetkik ve bunun bir kısmının bir takım süzüçü cihazlar kullanmak suretiyle muhafazası kabil olduğunu badel kabul böyle bir muhafaza şeclinin mevkii fîle konması için evvel emirde bunun şahs başına takriben ne kadar bir masrafla kabil olacağının bilinmesi müناسip olacağı fikrine dedir.

Bu fikir ve niyyetle komisyon beynelmilel salibiahmer komitesine kabilse sanayının bu gûnkü halî hazırlile a'zamî üç frankdan dun bir fiat tesbit edebilmek üzere zirdeki aşağı hassâi tahaffuziyeyi hâiz mahfazâlı bir maske ile mücâhlez ve ya bundan arı süzgeç nevinden bir cihaz için multelîf muhafaza cihazı imalathaneleri beyninde bir musabaga açılmasını telkin ve tav-

siye eder, bu cihaz bu gün askeri harekât a kullanılması muhtemel ve hâlen malum ve hevayı nesimiye karıştığı zaman bir çeyreg zaman zarfında insam helâk edecek kesafetdeki gaz veya buhar halindeki sümuma (humzû karbon hariç) karşı laakal bir saat bir müddetle müessir olmalıdır.

Müntesir bir halde havaya dağılmış ve milyonda bir nispetinde mevcut arsenik veya diğer sulp semuma karşı muhafaza edebilmelidir. Muhafaza cihazı sühuletle kullanılabilecek bir halde ve kendisini terkip eden parçalar hemen on senelik bir müddet zarfında bozulmaksızın husnu halde kalabilecek bir evsafa bulunmalıdır.

Bu fikir ve niyyetle komisyon tetkikatın balada tarif edilen nevi den bir süzgeç cihazının istihzâma hasır edilmeyerek ahalinin muhafazası noktai nazarımdan dahi tefrid edici aletlere nazari dikkati celp ve bu son enmuzeçdeki cihazında aynı suretle tetkikata mevzu teşkil etmesi arzusunu serd etmeyi muvafık ad eder.

E) Teşkilatı umumiyyeye dair tedabir

VIII — Gazla mesmum olanlara karşı imdat kolları teşkili :

Bu hususta Leh Salibiahmeri murahhası kaymakam doktor B. Zaklınski nin (*gazla mesmum olanlara karşı imdat kolları teşkili*) ile bundan mütehassil netayıç kabul olumuştur. [1]

[1] — İleride neşr olunacaktır.

IX — Tedrisat kadroları teşkili

Bu hususta Leh Salibiahmeri murahhası mühendis M. E. Berker in (*tedrisat kadroları teşkili*) ile bundan mütaħassil netayıç kabul edilmiştir. [2]

X — Sivil ahalîye konfranslar ilanlar ilan arabaları ve filimlerle kimya harbine karşı kendini muhafaza vasiati hakkında verilecek ma'lumat bu hususta fransa tip akademisi a'zâsından silhîye müfettişi umumisi doktor siyör (*sieur*) in *sivil ahalîye konferanslar ilanlar ilan arabaları ve filimlerle kimye harbine karşı kendini muhafaza vesiati hakkında verilecek ma'lumat*) ile bundan mütehassil netayıç kabul olmuşdur.

D) Muhtelif

XI — İperitin mevcutiyetini ihbar edecek bir madde keşfi hakkında beynelmilel bir musabaka açmak.

Bu bapta *kollej dö frans profosörlerinden mösyo Andre Mayerin (iperitin mevcudiyetini ihbar edecek bir madde keşfi hakkında beynelmilel bir musabaka açılmasına dair proje)* üzerine olan maaddel rapor kabul edilmiştir. [3]

XII — Ciheti maliye

Ehlivukuf (*Ekspert*) komisyonu kimya harbine karşı sivil ahalinin

[2] İleride neşrolunacaktır.

[3] Bu rapor temmuz nushamızda neşr olunmuştur.

muhafazası için beynelmilel Salibiahmer komitesinin fili ve teşebbüsünün devamını pek faideli ad ederek atideki mukarrerati tasvip etmiştir.

a) Başlamış olan bu eseri hayır idamesi zimmında lüzumu olan menabii varidatın tedarik ve teminine ait yapılabilecek bilecümle teşebbüsata bütün kuvvetle müzaheret edilmesi.

b) her bir heyeti murahhasanın vatamna avdetinde beynelmilel musabakaların küşadından hükümetlerini haberdar ederek bunlara mükâfati nakdiye tahsisi elzem olduğunu bildirmek suretile beynelmilel Salibiahmer komitesinin bu fili hayatı başa çıkarması için hükümetlerden tahsisat almasına çalışmalıdır.

XIII — Resimli ilân arabası, ilânlar, halka mahsus yeknisak tedris programı komisyonu beynelmilel Salibiahmer komitesine Bürüksel içtimanda bir ilân arabası bir ilânnâme ve ahalîye mahsus yeknisak bir tedris programı numunesinin kabul ve ittihâzi hakkında serd ettiği talep ve teklifi tekrara karar vermiştir.

XIV — Talim ve tecrübe maske-lerinin izalei taaffünü.

Komisyon beynelmilel Salibiahmer komitesinden hazırlattılacak raporlar

meyanında talim ve tecrübe maske-lerinin izalei taaffününe dair bir rapor ihzarı durbinliğinde bulunmasını talep eder.

XV — Izalei taaffün heyetlerine mahsus melbusatla buna müteferri levazımın tetkik ve mütalaası.

Komisyon Beynelmilel Salibiahmer komitesine izalei taaffün heyetlerine mahsus hususi bir melbusat ile buna müteferri levazımın tetkik ve mütalaası hakkındaki metalibini tekrar eder.

XVI — teknik kelimelerin lügat-cesi.

Komisyon kimya harbinin bilecümle teknik tabiratının bir lügatçesinin ter-tip ve tanzim hususunu Beynelmilel Salibiahmer komitesi evrak kalemi merkezine havaleyi kararlaştırmıştır.

XVII — Ehli vukuf kumusyonu kaleminin komüsyonu celp ve daveti.

Komisyan ehli vukuf komüsyonun mesaisinin edame ettirilmesini teminen hinci hacette komüsyonu celp ve davet edebilmek için komüsyon kaleminin beynelmilel Salibiahmer komitesi emrine amade bulunmasına karar vermiştir.

Tercüme eden
Dr. Ali Osman

ELEM SÖNDÜREN...

Homurtu... Yer sallamıyor.. Evler, İskambil keğidi gibi, meşhûl bir elin malûm olmayan bir nefesin tesirile yıkıyor.

Yerin altından yükselen homurtuya kadın çıqlıkları, çocuk ağlamaları cevap veriyor... Her homurtu Bir evi yıkıyor.. Her ev yıkılışı bir çocuğun ölümüne, bir aile reisinin gözleri kapandmasına sebep oluyor.. Evler sahiplerinin akibetini düşünmeden bir saniye içinde bir mezara inkilap ediyor. Bu mezâr çok zaman dışında yalnız haşma göz yaşıları kalan bir yayru yahut kocasının elemden başka bir şey bırakmadan gözlerini ebediyen kapadığını seyreden bir zevce, evladının ses çıkarmadan Hayattan el çektigini görmek bedbahâthînda kalan bir anneyi meydana getiriyordu...

Torbalının çayırhk mahallesine giden yolun üzerinde homurtu ziyadelişti. İki kattan ibaret küçük ev bu homurtunun tesirile çöktü... Ev yıkıldıktan bir saat sonra sokağın bir köşesine bûzûlmüş beyaz sakallı büyük baba ile henüz yürüyemeyen bir yavru kalmıştı. Biri hayatı tamamian bir yavru, diğeri hayatı tamamış ve ondan uzaklaşmakta olan bir ihtiyar...

Ihtiyar bakılmak, çocuk korunmak isterdi.... Zavallı ihtiyarın muhayyele-

sinde mazi canlımyordu. Kaç harbin şahiti olmuş, kaç cengin ortasında bir hıyecan heykeli gibi ugraşmıştı.. Onun vücutundaki yaralar, bu cenceleri anlatan birer kitabedir. Felaketi genç yaşıta tamamıştı. Beşinden adım attığı dakika ıztırapla ahbab olmuştı. Onun için yer altından bir homurtu ile başlayan bu felaketi o yadırgamamış, sükünetle karşılamıştı. Onu düşündüren yalmız küçük torunu olmuştu. Onu nasıl büyütceek, bu felâket dakikalarında ona gidasını nasıl temin edecekti?

Yeni bir homurtu... Topraklar homurtunun korkusundan yarıyor... Sulardan akarken istikametlerini şaşırıyorlar.. hava gittikçe kararlıyor... İhtiyar susuzluktan, açlıktan yanında ağlayan yavrusunun bu şikayet sesini bile bir ninni gibi dinliyordu... Gittikçe ayakları uyuşmaya gözleri kararmaya başladı... Çocuğun sesi durdu... Artık ağlamıyordu gözlerinin önünde bir çok renklerin karışmasından garip bir şe-kil hasıl olmuştu. Göz kapakları büyük bir tazyikle kapandı.

***

Gözlerini açtı. Yumuşak bir yatağın içinde, rahat bir uykudan uyanan insanlar gibi vücutu kuvvetlidi. Etrafına bakındı.. Hakikaten yumuşak ve temiz bir yatağı içinde bulunuyordu...

Kendisi rahattı. Ya yavrusu . . . .

Küçük yavru ne olmuştu? İçinde alevile bütün yücedunu saran bir ateş hasıl olmuştu, dayanamadı, gözlerini açarak gayrı ihtiyyarı:

— Yavrum minik kızım nerede? diye bağırdı.

Bü ses derhal cevap almadı, iki dakika sonra yanında beyaz elbisesile bir hasta bakıcı bulunuyordu. Kadının başlığındaki kırmızı ay ihtiyyarın gözüne iliştı; ihtiyyar bu kırmızı aym arasındaki alevden, kandan yeniden hayatı kayuşmuşa döndü. Gözlerinde ümit perdesi açıldı. Bir sual şordu:

— Kızım yaşıyor mu?

— Yaşıyor.

Nasıl, iyimi? Rahatmı?

Bunları sormaya lüzum bile görmedi.

O kırmızı aym pek eski bir ahababı idi. Harp zamamında yaralı kolu na şafkat elini uzatan bir mukaddes ma'bət, felaket anlarında elem ve ye'si dindiren ve yaşamak arzusunu aşlayan bir yurttu. Onun kırmızı gölgesinde kaç kalbin üzüntülerini dinni, hac ruhun mühtiq bulunduğu teselli uyanmış, kaç yaşlı göze tebeşümler sürülmüşü...

Ihtiyyar karyolasında yavaşça doğruldu... Genç kadının almındakı aym hürmetle öptü. Çünkü günlerdenberi nemli duran gözleri, bu sevimli aym karşısında kurumuştı.

ANKARA,

Hikmet Serki

BEHCET KÂMI

Yazı arkadaşlarından sevdigim ve pek Hörmət ettiğim Behceti ölüm aramızdan aldı ve kötürdü.

Behcet son bir aydan beri rahatsızdı. Lakin bu rahatsızlık hiç bir vakit bu elim akibeti aklma getirmemişti. Çok sevimli ding ve zarif bir

genç olan Behceti tamyanların hepsi ni bu hazır akibet müteellim etdi.

Behcetin tâhsili, terbiyesi, daima bilmediğini öğrenmek hısusundaki azmi muhatablarımı kendisine karşı hörmete mecbur ederdi.

Hatırasını daima hörmetle yad

Behcet Kâmi

edecegim Behcetin hayatı yapmadığı ve ölüm kendisini aramızdan Bu kadar çabuk almasaydı yapamayacağı şey şarlatanlık ve riyâ idi. Onu nerede görse iyenirdi.

Behceti bir kaç kelime ile ta'rif mümkün olsa şarlatanlığa riyaya kar-

şı nefreti, sözüne ve vazifesine karşı sıkı merbutiyyetle ta'rif mümkün olurdu.

Bu muhterem ölünum en büyük mefkuresi yazmak; daima yazmak ve her vakit yazmakdı. «Ah bir Matbaam olsa eyi ve temiz bir gazete çıkarabil-

semî derdi. Ben bu arzusunda ona daima muvaffakiyyet dilerdim. Zira eyi yazmak için çok okumak lazımlığını bileyenlerdendi.

Bu meşru temiz ve haklı arzusunu bildiğim için mecmuamızda yazı arkadaşlığı teklif etdim. Merhum bu teklifimi kabul etmeden evvel bu mesleyin siyasetine edebiyyatına göz atdı ve ondan sonra muvafık cevap verdi ve vazife resmiyyesinin haricinde vakit buldukça yazdığını ve ya terceme ettiği yazılarımı mecmuamıza verirdi.

Yazıkki ölüm; bu lezzet ve faide ile okunan yazıları kuskandı... memle-

ketine çok faideli hizmetler göreceği bir çağda Behceti aramızdan aldı ve götürdü.

Behcet aziz arkadaş! emin ol; yanan kalplerimizde hürmet ile müte-
radif Bıraklığın hatıra daima ya-
şayacaadır.

Hiç bir kelime, söz, ve cümle tesellişi senin bırakğıñ boşluğu dol-
durmayacak; Aciyi tahrif etmeyecek.
Bunu müdrik olmakla beraber Elemlı
muhterem ebeveyninden Necip Ruhlu
yaslı Hemşirelerinden seni takdir edip
sevenlerden en samimi ta'ziyetlerimin
kabulünü reca ediyorum.

Fazlı

BİR FİKİR

Kağıt oynayanlara

Oyun kağıtlarına dikkat ediniz.

Başlığı gördüğünüz zaman hayret edeceksize... oyun masasında geçen işlerle bir hayır müessesesinin arasındaki münasebeti uzun müddet düşüneceksiniz... Oyun insamı en fazla tahrip eden bir mikrop... Saatlerce bir masanın başında renkli kāatların cilvesini düşünen insanlar ne kadar za-valındır. Onların kafalarındaki her düşüncə kumar arzusu yanında bir hiç olur; onları kısmen ma'zur görmek mecburiyetindeyiz... Çünkü hayat i'tiyatların kurbanıdır. çok zaman felaketler bu gibi fena i'tiyatların bir eseri olmuştur... Her fena şeyin bir eyi tarafım bulmak ve yahut içtimai bünayemize fenalık veren şeyden biraz fayda elde etmek lazımdır.

Kumar masasında sabahlara kadar yemeden, içmeden vakitlerini geçiren betbahtlar cephe arkasında çalışan, sulu zamamında gene felaketlere koşmaktan çekimmeye Hilâliahmeri düşünebilirlermi? Buna ihtimal vermek bile biraz gariptir. Onların dimagları onların düşünceleri kemirici bir mikrop tarafından yenmektir. Onlar

ancak kumarın verdiği neşe ile sevinirler. Onlar ancak onun bütçelerine iras etdiği zararla müteessir olurlar. Şimdi bir an onlara hitap edelim: O hayatın en büyük zulmünü nefsinizde tattırmışınız Kumar, hayatın nefis ve güzel zevklerini hiçe indirecek kadar müessir olmuş. Yıkılan bir köye yükselen iniltileri, harabeleri dolduran huçkirkıkları kulaklarınız duymuyor... Muhtelif renkli kāatlara bakan gözleriniz, ağlayanbabasız çocukları, kocasız kadınları fark etmiyor.. İtemai terbiye, yer yüzünde herhangi bir ailenin felaketine rıza göstermiyor. Anların felaketinin diyerleri tarafından tahlifini medeni kanunlar amิดir. Hemicinslerimiz siz kumar masasında bu şeylerden bihaber size zevk veren kumar kāatlarına dalmışken, onlar vazifelerini görür, kendilerine terettüp eden yardımını yapmaktan çekinmiyorlar...

Sizde ağlayan aileleri, inleyen zavallıların ıztıraplarını paylaşmak isterseniz, onların aç midelerine biraz sıraç corbanın girmesini arzu edersiniz değil mi?

XIII^{inci} BEYNELMİLEL SALİBİAHMER KONFRANSI

Lahi, 23 - 26 Tigrinievel 1928

Beynelmilel Yardım Birliği ve Salibiahmer

İtalyan Salibiahmer Reisi
Senatör Filippo Cremonesi'nin
RAPORU

Beynelmilel yardım birliğinin gayeleri

12 Temmuz Konvansiyonu ismini alan Genève itilafnamesi, Beynelmilel Yardım birligini ihdas etti. Bu ihdas ile beraber millî ve beynelmilel Salibiahmerlere yeni ve geniş bir faaliyet açılmış oluyor. Beynelmilel Yardım Birliği (B. Y. B.) nin teşekkür ve inkişafını takip etmemiş olanlar için hulusatan malumat vermek faydalı görüldü.

B. Y. B. devletlerin tabiat afetleri karşısında insanlığa yardım gayesile bir Federasion husule getirmelidir. Bu taazzuv, sahip olduğu vasıtaları bu yardım uğrunda kul'anacak ve beynelmilel hukukun bu saha dahilinde tekamülüne çalışacaktır.

Öyle ise yapacağınız küçük bir şey vardır; ehemmiyetsiz bir işe sizin hissenize isabet ediyor. Masada öünüze konulan kâatların kaçak olmamasına dikkat ediniz. Kaçak olmayan her deste kâat deminden beri size sraladığınız zavallılara yardım eden Hiliahmere bir menfaat getirir.

Resmen ilân edilmiş olan bu itilâfın akitleri, alemşümâl bir gayeyi tahakkuk ettirmek için, Beynelmilel Yardım Birliğinin uzuvları olmuşlardır. (*konvansyon M. L.*) İtilâf mütekâbil bir misâk mahiyetindedir. (K. M. 3)

Yüksek akitler, B. Y. B. nin azası sıfatıyla, Birliğin aşağıda yazılı gayeleri uğrunda çalışmayı taahhüt ederler. (K. M. 2)

NOT.— (Beynelmilel Yardım Birliğinin yardım sahası, esas itibarile yüksek akitlerin memleket'lerinde vukua gelecek felaketlere tesmil edilmiştir. Ancak içi komitâ akid olmayan memlekette zukur edecek felaketten herhangi bir akidin memleketine zarar geleceğini derpis ederse o memlekette itilâfın mevzuatinçan istifade edebilir.

Efendiler kumar masasında kıpırtmadan zeykiniza hiç halel gelmeden yardım elimizi bize uzatabilirsiniz; kaçak kâat kullanmamakla bu şefkat yuvasına yardım etmiş olursunuz.

Hikmet Şerki

B. Y. B. nin faaliyet mevzuu şudur.

1 — Tabiatat afetlerinden birine maruz kalan milletin kendi vesaiti felaketini tehvin edemeyecek olduğu takdirde elindeki vesatile o millete yardım etmek, alelumum felakete uğrayan nüfusun hesabına her nevi yardım vesaiti toplamak ; iane dercetmek.

2 — Umumi musibet ve felaketlerde icabederse yardım cemiyetleri tarafından sarfedilen faaliyetleri intizame sokmak ve umumi surette musibetlere karşı alınacak tedabiri tahafuziyenin tetkikine yardım ve bütün milletlerin yekdigerine olan yardımlarında tavassutta bulunacaktır.

Müteakip 3 ünű maddenin birinci kısmını, Beynelmilel yardım cemiyeti azası sıfatile tarafeyni akideyn evelki maddenin hükümunu ırkı, milli, siyasi, dini ve içtimai farklar gözetilmeksızın felaketzede ahaliye teşmil edileceğini kararlaştırmıştır,

Salibiahmer siyasi, hukuki müspet tesirler

İtilâfnamenin mevkii meriyete girmesinden evel Beynelmilel Yardım İttihadi Cemiyetinin Salibiahmerin milli ve Beynelmilel hayatı üzerinde olan hukuki ve kiyasi bazı müspet tesirleri tetkik edilebilir.

Filhakika felaketzede kimselere yardımda Devletlerin himayesile Salibiahmerin yardımıyle ve millet ve Hükümetlerin tecrübe vesaitinden ve bu yolda

teşkil ettikleri taazuvlardan istifade de hiç şüphesiz müsbet bir neticedir.

Bu maksatla 12 Temmuz 1929 mukavelenamesi felaketzede cemaatlere yardım cemiyeti namında yeni bir beynelmilel teşekkül içinde getirerek işbu hizmetin bilfil ifası için akıdlere müşterek mesuliyetler tahlil etmiş ve milli Salibiahmer cemiyetlerini devletler ittihadi icrai uzuvları mahiyetine çıkarmıştır.

Faaliyetlerinin birinde felaketzede cemaatlere Yardım Cemiyetinin teşekkülü için akdolunan mukavelename Salibiahmerin hayatında ilk Beynelmilel vesikayı teşkil etmekle bir hadisei kiyasiyedir.

12 Temmuz 1927 tarihli mukavelename ile aynı tarihli nizamname icrai uzuvları Milli ve Beynelmilel Cemiyetleri bulunan bir şahsiyeti hükmeye meydana getirmektedir. B. Y. C.

Böylece bunlar katiyetle ve bilfil Hukuku Duvel şahsiyetlerinden olmaktadır. Beynelmilel Salibiahmer Komitesile Salibiahmer Cemiyetleri Birliği ilk defa olarak tayin edilerek Beynelmilel bir akıtnameye ithâl edilmiş ve mahiyetleri tespit edilmiştir. (*Mukavelenameye müzeyyel nizamnamenin 5, 14, 16 inci maddelerine müracaat.*)

Cemiyeti Akyam misakının 25inci maddesi Milli Salibiahmer Cemiyetlerine cinsi himaye ve teşvik vaddediyor du. Lâkin bunlara sarıh siyasi bir sıfat bahsetmiyor ve Beynelmilel Cemiyette bir şahsiyeti hukukiye gibi de

tamimayordu. 12 Temmuz 1927 tarihli mukavelename tabiatın muariz kuvvetlerinin ika ettiğeci felaketlere karşı milletlerini himaye zimmda devletlerin teşkil ettileri B. Y. C. uzıvları bulunan milli ve beynelmilel Salibiahmer teşkilatına tevdî ohımacak ve nefiamme müteallik vezüfi tespit ederken bunların siyasi ünvanlarını da tespit etmiştir.

Felâketzede insanlara yapılacak yardımın tesadüfe bağlı ve adeta bir sadaka mahiyetinden ayrılmayan yardımçıları insaniyet hudutlarından çıkarıp hukuku Düyel sahasına ithal etmesi de hiç şüphesiz bir hadise hukukiştir ; tasadduk mahiyetinde bulunan yardımçıları Beynelmilel hakkaniyet ve teavün şekline ifrag etmiştir.

Devletlerinin varidati ve milli kuvvetlerinin kudretlerine faik kazalarda ilk anda yapılacak asgari yardımı mevzuubahis etmektedir.

Böylece Beynelmilel teavün fikri hukuki bir kamun ve kiyası bir misak gibi Beynelmilel bir aktınameye tahlil edilebildi. Mukavelenamenin (5 - 13 maddeleri) [1] Nizamnamenin (14-15inci maddeleri) [2] Devletlerle Salibiahmerler beyninde mütekabilen daimi teavünleri kaydetmektedirler.

[1] **Nizamname madde 5** — Beynelmilel Salibiahmerin iki mümessili (Beynelmilel Salibiahmer Komitesile Salibiahmer Cemiyetleri Birliği) Komiteye istişarı mahiyette olarak istirak ederler.

Nizamname madde 14 — Salibiahmerin Beynelmilel taazuvları (Salibiahmerin Beynelmilel Komitesi ve Salibiahmer Cemiyetleri Birliği) Beynelmilel Teavün İttihadının

Beynelmilel Teavün Cemiyeti yani Hükümetlerin İttihadi Milli Salibiahmer Cemiyetlerine Cemiyeti Akyam misakının 25inci maddesile ahenkdar olarak bunlar meyannında hukuki veya ahlaki olarak teşekkür etmiş veya

merkez mesarifini bütçeleri müsaadesi dahilinde temin etmeye davet olunacaklardır. Bu vazifeyi ifa edecek daire içraî Komitemin emri altına vazolunacaktır.

Nizamname madde 16 — Salibiahmerin Beynelmilel taazuvları (Beynelmilel Salibiahmer Komitesi, Salibiahmer Cemiyetleri Birliği) tarafından temini gayri kabil olduğu takdirde idareye müteallik hususata işbu mebaşılık karşılık olarak tutulacaktır.

[2] **Muahede Madde 5** İttihadın teşekkül ve faaliyetinde :

1 — Cemiyeli akyam misakının 25inci maddesi mucibince milli Salibiahmer teşkilatı ile bunlarla hukuki veya ahlaki mütnasbetler bulunan müesseseleri:

2 — Felâketzede ahali nefine aynı faaliyetleri kabile Salibiahmer cemiyetlerile müstereken yapabilecek hususi veya amme muhtaş bütün müessesat serbestçe teşriki mesai edebilirler.

Muahede Madde 13 — 5inci maddede mevzuubahis Cemiyet ve Müessesat kendi namlarına yaptıkları faaliyetlerde işbu muahade ahkâmi bunların bu harekatında hiç bir surette tatbik olunmayaacaktır.

[3] **Nizamname Madde 15** — Yardım işleri her mintekada 5inci maddede işaret olunan ve o mintakada kâin taazzuvlar vastasıyla Beynelmilel Yardım İttihâdi namına yapılacaktır.

Eger bir mintaka müteaddit devletleri ihtiya ediyorsa veya bir mintekada yukarıda işaret olunan Cemiyeti ve müesseselerden bir Çokları yardım faaliyetine istirak ediyorlarsa içraî komite bu faaliyetlerin tanzim ve tevziî için lâzım gelen tedabiri ittihaz edecekler. Bunun için işbu teşekkürlerin rızasile mahallî Komiteler teşkil edecek ve intihapta azanın fenni malumatları ile idari istidatları nazari dikkate alınacaktır. Esas itibarile felâketin vukuu mintaka mütehassisleri tarafından içraî Komiteye ihbar olunacaktır.

edecek bulunan cemiyetlerin de Beynelmilel yardımında içraî üzünlükleri bulunması imtiyazım bahsetmektedir.

İttihat; felaket zede ahaliye aynı surette yardımında bulunabilecek hususi veya resmi Cemiyetlerin kabilse milli cemiyetlerle veya Salibiahmerin Beynelmilel müessesesini ile iştiraki mesaide bulunmasının temenni eder. (*Muahede madde 5*)

Böylece väsi bir Beynelmilel yardım eserinin tahakukunda Devletlerin umumi teşkilat ile hususi Cemiyetlerin fenni teşkilatı ve bunların ihtisaslarından istifade kabil olacağı anlaşılmıştır.

İttihadın beher uzvu, memleket kanunlarının müsaadesi dairesinde ve kendi arzisi dahilinde muahadenin beşinci maddesine müsteniden B. Y. İttihadı veya namına hareket eden üzünlüklerin işkân ve tesis, müstahdem ve malzemesinin seyrüseferlerinde ve yardım için olan faaliyetlerile davetlerinin ilâmnâda azami teshuat ibraz ve imtiyaz bahsedebileceklerdir. (*Muahede Madde 15*)

Diger taraftan milli Salibiahmer teşkilat ile müşabih faaliyet ifa edebilecek hususi veya umumi cemiyetler mintakai felâkette B. Y. C. namına imdad faaliyetleri göstereceklerdir. (*Nizamname Madde 15*) Böylece B. Y. C. nin akît namesile nizamnamesinin ruhundan iki taraf için sârih bir mecburiyet tahassûl etmektedir. Bu suretle felaketzedelere yardımında

Beynelmilel cemiyetlerle milli tesislerin iştiraki temin edilmiş oluyor.

Binabirin Salibiahmer cemiyetleri hükümetlerin yalmz teshuatına yardımına mazhar teşekkülerden ibaret kalmyarak Beynelmilel ve daimî seferber bir halde bulunacaktır. Bu suretle de hükümetlerle serbestçe anlaşmış bir mevndiyet tahassûl etmiş oluyor.

Beynelmilel yardımlar için sulh esnasında iera olunan harpte yaralılara ve üseraye yapılan muavenetler gibi yardımlar hükümet makinasında bazı idari fenni ve milli tesisler vucude getirmekte olup milli ve umumi efsârîm nazarı dikkate alacağı bazı ihtiyaçları tevlit etmektedir.

Salibiahmerin maddi çalışması ile manevi tesirinin masuniyeti

B. Y. C. ne dahil müttehit Devletlerdeki milli veya beynelmilel Salibiahmer teşkilatının hürriyeti harekatile istiklalleri berveçli atı mevad ile tesbit olunmuştur.

a) İttihadın teşekkürü ve faaliyetini serbest olarak tasrif eden muahadenin 5 inci maddesile;

b) Aşaki rumuzu kabul eden 12 inci madde ile :

* Kendi nam ve hesaplarına hareket eden ve 5 inci maddede tasrih olunan taazzuv, teşekkür ve cemiyetler serbestii harekatına mani olabilecek surette işbu muahadenamenin ahkâmı hiç bir surette tefsir olunamaz.*

Cemiyetlerin B. Y. C. yardımlarını kasteden 5inci madde bunların sebebi teşekkürkülleri olan faaliyetlerde bulunmalarını ihtiyaç etmekle kalmayıp aynı zamanda bu cemiyetlerin evelce kat'ı olmayan bazı hukuk ve imtiyazları dahi nastık ederek bunlara bir mevki bahsetmektedir.

Atideki rumuzu kabul eden nizamnamenin 14 üncü maddesi ile;

* Salibiahmerin beynelmilel teşkilatı (Beynelmilel Salibiahmer komitesi ile Salibiahmer cemiyetleri birliği) davet olunacaklardır. *

Yani Salibiahmer komitesi ile Salibiahmer cemiyetleri birliği kendi menabi ve vüsatları derecesinde İttihadın hidemati merkeziyesini kabulde multar bulundukları kaydedilmiştir.

Salibiahmerin beynelmilel komitesi murahhası *M. Werner* ile Salibiahmer cemiyetleri birliği murahhası *M. Kitteridge* 11 Temmuz 1927 de toplanan Cenova kıyası konferansının altıncı içtimanında teşekkürlerinin mümessili sıfatile muahade ve nizamnameden sudur eden mesuliyet ve taahhüdatı kabul ettiklerini o vakit bile beyan etmişlerdir.

Nizamname ve mukavelenamenin nastıkından sonra murahhaslarca imza edilmiş olan konferansın mukavelesi intihaiyesinde şu karar kaydedilmiştir

* Salibiahmer beynelmilel komitesi ile Salibiahmer cemiyetleri birliği mümessilleri tarafından 11 Temmuz içtimanında yapılan beyanatı konferans senet ittihaz eder. *

Nizamname ve mukavelename ile tesriki mesai hakkı tamlan Salibiahmerin beynelmilel veya milli teşkilatı ve sair taazzuvlara mukabeleten cemiyet dahilinde temsil hakkı bahsedilmektedir.

Bu suretle devletlerle Salibiahmer cemiyetleri arasındaki münasebat serbest ve müstekil olmuş oluyor.

Büyük yardım cemiyetleri beyninde iştiraki mesai

Felakete maruz menatikta Beynelmilel yardım vazifelerini ifa edebilmek için hukuki ve kiyası eysaf Salibiahmerin bütün teşkilatına teşmil edilmiştir.

Bu suretle Salibiahmer cemiyetleri arasında muntakavi tesriki mesai sureti tahaddüs etmiş oluyor ki beher muntakam cografi ve tarihi evveliyati nazarı dikkate alınarak ana göre tedabir alınır (Nizamname madde 15).

Muahadenin 5, 6, 13 üncü maddelerile nizamnamenin on dördüncü maddesi Salibiahmer faaliyetlerine müşabih yardımında bulunabilecek umumi veya hususi, milli veya Beynelmilel teşkilata işbu imtiyazatı teşmil etmişlerdir.

Böylece milli Salibiahmer teşkilatı kendi arazilerinde ve Salibiahmer cemiyetleri gurupları ise müsterek faaliyetlerine sebep olan felaketzede muntakalarda ve Salibiahmerin beynelmilel teşkilatı ile mütehassisi bulunduğu faaliyetleri sırasile veya müsterek bir

müdahalede bulunmak üzere evvelce aralarında anılgmaları kendi menfaatleri iktizasındandır.

Bu Cemiyetlerin herbiri ulvi bir mülâhaza ile bu işe hazırlanmış ve müşabih cemiyetlere samimi yardım hissi ile hareket etmeli ve her birine izzeti nefsin rencide etmeden dost ve ahbab ve içabında hâni olacağım kendine borç tâmmalıdır.

Bu hisler ve usullerle mütehalli B. Y. C. nin mukavelenamesile nizamnamesine istinat ederek milletlere yardım için teşkil olunan müessesesattan müteşekkîl muazzam bir aile hasıl olmuştur.

Bir fikri tekaddüm veya mütekâbil ademi itimat gibi hotpesendane ve garezkârane hissiyata kapılmayarak milletlere yapılan yardımlardan müteşekkîl bir teavün şebekesi kurarak Beynelmilel cemâat arasında yüksek bir eser göstermiş olurlar.

Muahadenin mevkii meriyete girmesi beklenirken

Muahade mecmu reylerin 600 ünü teşkil edecek 12 devletin iltihak veya tasdiki ile mevkii meriyete girecektir. 1 Mayıs 1928 mukavelenamesini numuz 30 Devletin yardıma iştirakleri 600 reyin 570 ini doldurmaktadır. İlk nastik İtalyaya aittir. İlk iştirak karan ise Sudan hükümeti namuna Büyük Brötanya Devleti tarafından Cemiyeti Akvama tebliğ olunmuştur. Siyasi usullerin ağırlığına rağmen imza mer-

usimini nastik merasiminin takip edeceği umit olunabilir. Salibiahmer Cemiyetlerinin kendi hükümetleri nezdine yapacakları teşebbüsler neticesi kısıtlılabilecek bir müddet sonra İşbu mukavelename mevkii meriyete girecektir.

Şimdilik Cemiyeti Akvamın 8 inci Şurası temmuz 1927 ietimânda arzulanın şemayı hazırlayan iżzâri komisyon beynelmilel yardım Cemiyetinin tahakkuku için lazıim gelen seylerin tetkikine memur edilmiştir. İşbu Komisyon üç uzadan mürekkep daimî bir komite tayin etmiştir.

Komisyonla derhal katî bir teşriki mesai arzetmesi Salibiahmère elynk bir hareket olmuş olur.

Bu iştiraki mesai berveghi atı nokati hedef ittihaz edebilir :

1 — Mukavelenameyi imza etmiş hükümetleri tasdik muamelesini tacil ile sair hükümetlerin iş irâkini temin;

2 — İttihadın tahakkukundaki iżzâri komiayonun vazifelerini teşhîl ;

İlk maddedeki teşriki mesai yi temin için beher millî Cemiyet Hükümetinin şûphelerini izale ile 12 Temmuz 1927 mukavelenamesinin maksat ve usulleri hakkında tenvire çalışarak beynelmilel yardım cemiyetini teşkil için müşterek mesai usullerine dair kendisi ile anlaşmalı.

İkinci yardımına ifa edebilmek üzere millî veya beynelmilel Salibiahmer Cemiyetleri iżzâri komisyonuna atideki muayenetleri ifa etmeleri lazımdır :

a) Salibiahmerin beynelmilel komitaside Hilalihmer cemiyetleri birliğinin Beynelmilel yardım cemiyetinin daimi merkez hidematum temine davet eden nizamnamenin 14uncu maddesi mucibince Beynelmilel yardım cemiyetinin merkezi idaresinin şemasını ihzar;

b) Felaketzede ahali lehinde müşabih yardımında bulunabilecek bütün cemiyetlerin kabilse Salibiahmer veya yukarıda zikrolunan müessesatla beraber çalışarak esmini hazırlamak; nizamnamenin 11 ve 15inci maddelerile ahenktar bir surette felaketzede menatık tarih ve cografisini ihzar edecek ve hükümetlerin fenni taazzuvulan veya milli Salibiahmerler cemiyetleri tarafından tayin olunan tetkik komisyonlarını memur edecek;

c) Nizamnamenin 11inci maddesi mucibince icrai komite tarafından naspolunacak mintaka mutahassislarının tayininde kolaylık olmak üzere her bir millete mensup mutahassisların esamisini hazırlamak; ihzari komisyonla milli Salibiahmer teşkilatı arasında teşriki mesayı istihdaf eden bütün bu hazırlıklar B. Y. C. nin tahakkunda büyük yardımcı olmakla kalmayıp Cemiyeti mezküre heyetile icra komitesinin faaliyetine zeugin bir malzeme hazırlamış olur.

İnsaniyetin Sulh Ordusu

Bu vakı ve müsterek sai medeniyetin işbu yeni taazzuvunun tarihçe içinde Salibiahmtere bu eserin teşekkürü-

lünde yalmız müsebbibi gibi addetmeye yüp aynı zamanda anın bir yardımçı sıfatını bahsetmektedir. Salibiahmer bu vazifenin ifasında B. Y. C. nin ilhamlarından istifade ederek milletlerin halası için hükümetlerin ittihadını temine çalışmadır. Gençliğinde İtalyan Salibiahmeri azası sabık faal ve halen fahri reisi bulunan ayan arasından Jiroldo sekiz senedenberi ölüm ve musibetlere karşı bir insaniyeti mübeşşiri olarak hidmet eden müşarünileyh yalnız bir hissi teavün ile hareket etmeye yüp tabiatın bu azgın ve felaket engiz hadiselerine karşı hükümet ve Salibiahmer teşkilatının tesanüdi hareketleri ile ancak çaresiz olabileceğini tecrübe ile teyekkum etmiştir.

Sarfettiği gayret ve sebatın neticesi bütün hükümetlerle Salibiahmerlerin müsterek çalışmalarına kabil kılacağı isbat etmiştir. B. Y. C. nin ihdası (*devletler ittihadı*) insanı neticeler için teşkil olunan bu cemiyetler Salibiahmerin yeni ve eski uzuvlarının sinelerini ifteharla doldurmaktadır.

Aynı zamanda hükümetler ittihadının teşkilile felaketlerde yapılacak yardımların teşvi ve bu yolda luku kulu düvel kayaidine riayetile gidebilmek ve bunun içinde sulhde mütekabil teavünü tesis zimində teşkil olunan bir ordu vazifesini görebilmesini Salibiahmtere temin etmek gibi merdane bir harekette bulunulması lazımdır.

Terceme eden
Baş katip
V. B

KARA HUMMA [*]

Tifo hastalığı yahut kara humma sari bir hastalıktır. Bu hastalığın mikropları hastanın barsaklarında bulunur. Kara humma memleketimizde çok te-sadüf edilen bir afettir. Bazı mahaller de istilai bir şekil alındığında görülür. Kara hummaya tutulan adam evvelâ bir kırıkkılık duyar, başı ağrır istehası kesilir takatsızlık hisseler, üç dört gün sonra hasta yatmağa mecbur olur, dört beş gün zarfında dereceyi hararet 39 - 40 dereceye kadar çıkar, bir hafta hararet otuz dokuz ile kırk arasında dolasır, sonra tedrici bir surette hararet inmeye başlar bu esnade hasta dalgun yatar dili pashıdır başı ağrı geceleri sayıklar hastalığın ikinci haf-tasında hastanın göğsünde ve karnında ufak ufak kırmızı lekeler görülür, kara hummanın mikrobu kanda bulunur ve bütün vücutu istilâ eder.

Hastalıkın sureti sirayeti

Tifo mikropları hastaların mevaddi gaitesinde, idrarlarında bazen de tükrüklerinde görülür. Bu mikroplara

[*] Sihhi müze atlasından.

kim temas eder ve bu mikropları alırsa hastalığa bulaşır.

Mikropları almak için de hasta ile temas etmek hususile hastanın mevaddi gaitasına bulaşmak kâfidir.

Ekseri yerlerde mavaddi gaita su-lara katılır. İâgım sularının kuyulara karışması hastalığın sirayeti için en müthiş bir vasıtadır.

Bu kuyuların suyunu içenler yiyecek ve içeceklerini yikayanlar muhakkak bu hastalığa yakalanırlar.

Kara hummadan nasıl korunmalı

Evvelâ hastaları tecrit lazımdır.

Hastanın odasına hastaya bakandan başka kimse girmemelidir. Hastanın idrar ve mevaddi gaitasını havi kap-lara süblime asit finik veya kireç koymalıdır. İçilecek veya kullanılacak su temiz ve silhi kuyularдан alınmalıdır. Hatta daha ileri vararak suları büsbütün emin olmak için kaynatılmalıdır.

Hastalığa yakalanmamak için aşivardır. Aşılananlar bir sene müddetle hastalığa yakalanmazlar.

Güzel yazılar ile daima tekâmûle doğru yürüyen
“Türk Yurdu,,
 REFİKİMİZİ OKUYUNUZ

HİLÂLIAHMER HABERLERİ

Merkezi Umumî Heyeti İdare kararları

Of, Sürmene ve Rize de vukua gelen seylâb doloyisile felaketzedelere tevzi edilmek üzere mukaddemâ Of kazasına gönderilen 2000 liraya ilâyeten yeniden Trabzon Hilâliahmer merkezi namına 3000 lira gönderilmesine ve valt beyin riyneti altında belediyye halk firkası ve Hilâliahmer reislerinden teşkil edilecek bir komisyon marifetile läzimgelen yardımların yapılması hususu vilâyet makamile Hilâliahmer riyasetine işaretine karar verilmiştir.

Of, Sürmene ve Rize seylâbzede-lerine läzimgelen sîhhi yardımında bulunmak üzere anbar alâti cerrahiye şubesi memuru doktor Muhtar ve ecza şubesi memuru Mustafa beylerin beraberlerine kâfi miktarда ilaç olarak rizeye izâmlarına karar verilmiştir.

Rize felaketzedelerine tevzi edilmek üzere Rize Hilâliahmer merkezi namına 1000 lira gönderilmesine ve vali beyin riyaseti altında belediyye, halk firkası ve Hilâliahmer reislerinin iştirakile bir komisyon teşkil edilerek läzimgelen yardımın ifası hususunun Rize merkezine tebliğine karar verilmiştir.

Geçen seneki kuraklık dolayisile cemüp vilayetlerine is bulmaya giden Niyde vilâyetine mensup köylüler bu sene yerlerine avdete başlamışsada sefalet ve çaresizlik yüzünden Ulukişla sokaklarından ileri geçmeye muvaffak olamamışlardı. Bu bâcareldrin yurdularına sevki için Sîhhiye ve Muaveneti İqtimaiye vekâleti emrine 1000 lira verilmesi tekarrûr etmiştir.

Hilâliahmer Cemiyeti Siverek merkezi tarafından
Belediyye dairesinde köylü muhtacine para tevzi edilirken

TÜRKİYE HİLALİAHMER CEMİYETİ
**İzmir Merkezine mensup Karşıyaka Dispanserinin
 1929 SENESİ HAZİRAN AYINA MAHSUS SIHHİ CETVEL**

<u>Hastalığın ismi</u>	<u>Çocuk</u>	<u>Kadın</u>	<u>Erkek</u>	<u>Yekün</u>
Mide hastalıkları	0	3	2	5
Akciyer	1	0	1	2
Kalp	0	0	0	0
İdraryolu . . . . . , .	0	0	0	0
Sinir	0	3	1	4
Göz	0	1	0	1
Kulak, boğaz, burun . . .	1	0	1	2
Sitma	7	15	16	38
Bagırsak	8	0	3	11
> kurtları	0	0	0	0
Zatürree	0	1	1	2
Zatülcenp	0	1	1	2
Romatizma	0	0	0	0
Akciyer veremi	0	2	1	3
Sair âza veremi	0	0	0	0
Firengi	0	0	0	0
Belsouklugu	0	0	0	0
Kadın hastalıkları	0	2	0	2
Harici hastalıklar	0	4	4	8
Saire	0	5	5	10
Yekün	17	37	36	90

Tedavi gören bu 90 hastadan 24 ünün ilaç ve tedavileri meccanidır.

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ
 İzmir Merkezine mensup Karşıyaka Dispanserinin
 1929 SENESİ TEMMUZ AYINA MAHSUS SİHHİ CETVEL

Hastalığın ismi	Çocuk	Kadın	Erkek	Yekün
Mide hastalıkları	0	7	7	14
Akeiyer	9	2	7	18
Kalp	0	1	2	3
İdraryolu	0	0	0	0
Sinir	0	9	7	16
Göz	0	0	0	0
Kulak, boğaz, burun	2	1	0	3
Sitma	113	98	56	267
Bagırsak	42	9	18	69
< kurtları	10	2	3	15
Zatürree	0	0	0	0
Zatülcenb	0	0	0	0
Romatizma	0	4	4	8
Akeiyer Veremi	0	7	15	22
Sair áza Veremi	0	0	0	0
Firengi	0	0	0	0
Belsoukluğu	0	0	0	0
Kadın hastalıkları	0	22	0	22
Harici hastalıklar	9	3	27	39
Saire	1	2	1	4
Yekün	186	167	147	500

Tedavi görünen bu 500 hastadan 165'inin ilaç ve tedavileri meccanidır.

TÜRKİYE HİLƏLİAHMER CEMİYETİ
 İzmir Merkezine mensup İkiçeşmelik Dispanserinin
 1929 SENESİ TEMMUZ AYINA MAHSUS SIHHİ CETVEL

Hastalığın ismi	Çocuk	Kadın	Erkek	Yekün
Mide hastahları	18	51	63	132
Akeiyer	21	18	12	51
Kalp	0	20	28	48
İdraryolu	2	18	12	32
Sinir	0	50	20	70
Bagırsak	298	31	15	314
Cilt	15	21	17	53
Göz	2	24	20	46
Kulak, boğaz	31	39	38	108
Bagırsak kurtları	15	12	4	31
Sitma	98	132	121	351
Gırıp	12	10	8	30
Zatürree	7	2	0	9
Zatülcenb	3	4	0	7
Akeiyer Veremi	2	15	1	18
Sair äza veremi	8	3	1	12
Romatizma	0	24	14	38
Belsoukluğu	1	7	2	10
Kadın hastahları	0	83	0	83
Harici	25	38	67	130
Saire	85	111	93	289
Yekün	643	713	536	1892

Kuraklık mıntıkasına yapılan yardımların
Hulâsai hesabiyesi

ESAMİ	Tevzi, amele ve sevkîyat masrafı ile mûteferraîka		Nakten muavonet	Bugday bedeli	Un bedeli	YEKÜN	
	Lira	K. S.				Lira	K. S.
Ankara mıntıkası	4937	39	12501	78	32795	64	50
Aksaray	+	15517	36	5926	26719	68	50
Eskişehir	+	7233	52	25	28916	40	28350
Afyon	+	2834	60		21621	24	75
Erzincan	+	12	61	5000			5012
Elaziz	+	9	82	4000			4009
Erzurum	+	59		1000			1000
Cankırı	+	3112	49	50	6218	28	6075
Çorum	+	11	99	4361	1499	91	5872
Diyarbakır	+	85	05	97000			97085
Sivas	+	23	54	9000			9023
Sinop	+	4	31	2000			2004
Sevk memurları	2000	04					2060
Trabzon	+	4	37	2500			2504
Gaziyintap	+	5	85	5000			5005
Kırşehir	+	12958	37	50	5500	26905	21
Kocaeli	+	3	63	500	21	50	503
Konya	+	6945	05	6000	35737	06	50
Kütahya	+	4	64		16288	31	50
Malatya	+	201	19	50000			50201
Maraş	+	4	49	1000			1004
Nigde	+	16	58	5000	11389	52	25
Kayseri	+				17964	14	50
Yozgat	+	4974	54		21175	90	18015
Yekün	60961	95	25	223055	98	247231	33
						138637	62
						669886	88
						750000	

Henüz hesabı gel-
meyen bugday sev-
kiyat masrafı ile sair
masraflar mukabili
olarak

80113 11 75

750000 — —

OF VE SÜRMENE FELÂKETZEDELERİNE Erzincan Halkının İane Listesidir

Halil Rauf beyfendinin refikaları hamim 1000 kuruş, Halil Rauf beyfendi 600 kuruş, Nafia müfettişi Attullah beyin refikası hamim 500 kuruş, Vali Tahsin beyfendinin refikaları hamim 500 kuruş, Halk fırkası müfettişi Esat beyfendi 500 kuruş, Tapo müfettişi Cemal bey 500 kuruş, Doktor Sait bey 500 kuruş, Mumcu hacı İsmail efendi 500 kuruş, Miralay Nedim bey 500, Doktor derviş bey 300 kuruş, Hisir zade Nuri efendi 300 kuruş, Şehime mahfuz hanım 300 Fabrikatör Ahmet efendi 300 kuruş Bakkal Hamdi efendi 200 kuruş, Bakkal Hasan efendi 200 kuruş, Başhekim Halil bey 200 kuruş, Miralay Recep bey 200 kuruş, Muhasip Kemal bey 200 kuruş, Osman oğlu Hüsnü efendi 200 kuruş, Emin efendi 200 kuruş İbrahim efendi 200 kuruş, Nuri efendi 200 kuruş, Hayrettin efendi 200 kuruş, Zehra İbrahim Kemal hamim 200 kuruş, Nigar Rifat hamim 200 kuruş, Zehra İsmail hamim 200 kuruş, Şükriye Hasan hamim 200 kuruş, Necmiye bekir hamim 200 kuruş, Nazmiye Ömer hamim 200 kuruş Saime Sükrü hamim 200 kuruş, Şükriye Süleyman hamim 200 kuruş Tüccar Kenan efendi 200 kuruş, Kemahli Şefik efendi 200 kuruş, Boyacı zade

Halis efendi 200 Hamameci hacı efendi 200 kuruş, Polis emin efendi 200 kuruş, Müddeci Umumi Fahri bey 200 kuruş, Operatör Sadık bey refikası hanım 200 kuruş, Miralay Şükrü bey refikası hamim 200 kuruş, Eczacı Şefik bey 200 kuruş, Kaymakam Eazıl bey 200 kuruş, Baş mühendis refikası hanım 200 kuruş, Binbaşı Mustafa bey refikası hamim 200 kuruş, Hacı Aziz efendi 200 kuruş, Bank müdürü mustafa efendi 200 kuruş, Mahkeme reisi Ferit bey 150 kuruş, Bezaz Behçet efendi 150 kuruş, Firinci Ahmet efendi 150 kuruş, Bakal fehmi efendi 150 kuruş, Mufettişlik yaveri beyin hamimi 120 kuruş, Baytar Hayrı bey refikası hamim 100 kuruş, Kaymakam Mehmet bey refikası hamim 100 kuruş, Hüseyin kamil bey refikası 100 kuruş Tüccar Faik bey refikası 100 kuruş, Mülâzim evdet bey refikası hamim 100 kuruş, Tapo müdürü beyin refikası hanım 100 kuruş, Yüzbaşı Sırı beyin refikası hamim 100 kuruş, Kaymakam Ahmet beyin refikası hanım 100 kuruş, Sakarya mektebi talebesinden Müfidé hanım 100 kuruş, Yüzbaşı Kemal bey refikası hamim 100 kuruş, Mektupcu begin refikası hanım 100 kuruş, Yüzbaşı Muhamrem bey refikası hanım 100 kuruş, Muhasebeci

Feyzi bey refikası hanım 100 kuruş, Mülazim Celâl bey refikası hanım 100 kuruş, Kaymakam Kâzım bey refikası hanım 100 kuruş, Yüzbaşı Cüneyt bey refikası hanım 100 kuruş, Baytar Rıza bey refikası hanım 100 kuruş, Müskirat katibi Rıza Beyin refikası hanım 100 kuruş, Telgraf müdürü Sabri bey refikası hanım 100 kuruş Yüzbaşı Necip bey refikası hanım 100 kuruş, Tüccar Kaşif bey refikası hanım 100 kuruş, Yüzbaşı Selâhattin bey refikası 100 kuruş, Binbaşı Şehap bey refikası hanım 100 kuruş, Mülazim Fikri bey refikası hanım 100 kuruş Maarif müdürü Safa bey refikası hanım 100 kuruş, Kasap Ali efendi refikası Hanım 100 kuruş, Doktor Sadî bey refikası hanım 100 kuruş, Hacı Veli efendi refikası hanım 100 kuruş, Mümeyyiz Şükrû bey refikası hanım 100 kuruş, Jandarma kumandanı refikası hanım 100 kuruş, Doktor Hayri bey refikası hanım 100 kuruş Yüzbaşı Nazîf bey refikası hanım 100 kuruş, Halk fırkası mutemedi Gani bey 100 kuruş, Muhlis bey 100 kuruş Katip Nazmi bey 100 kuruş, Mustafa efendi 100 kuruş, Abürrahman efendi 100 kuruş, Kemâhlî Celâl efendi 100 kuruş, Hacı Yusuf zade Vehbi efendi 100 kuruş, Emin efendi 100 kuruş, Mehmet efendi 100 kuruş, Hacı Devriş efendi 100 kuruş, Halis efendi 100 kuruş, Ahmet efendi 100 kuruş, Aptullah efendi 100 kuruş, Ali efendi 100 kuruş, Yaşar efendi 100 kuruş, Bekir efendi 100 kuruş, Halit efendi 100

kuruş, A. Bahattin bey 100 kuruş, A. Kadri bey 100 kuruş, S. H. İbrahim bey 100 kuruş, B. M. Apturrahman efendi 100 kuruş, Mektupçu Taç bey 100 kuruş, M. kalemi 100 kuruş, İera memuru Vasfi bey 100 kuruş, Avukat bekir bey 100 kuruş, Recep bey 100 kuruş, H. Süleyman efendi 100 kuruş, Marangoz İbrahim efendi 100 kuruş, Furuncu Hüseyin efendi 100 kuruş, Bakkal İbrahim efendi 100 kuruş, Bakkal Ali efendi 100 kuruş, Bakkal Tevhit efendi 100 kuruş Bakkal Vasif efendi 100 kuruş, Terzi Osman efendi 100 kuruş Bakkal Numan efendi 100 kuruş, Bakkal Süleyman efendi 100 kuruş Bakkal Şükrû efendi 100 kuruş, Bakkal Muhamrem efendi 100 kuruş, Bakkal Ömer efendi 100 kuruş, Baytar m. Lutfî efendi 100 kuruş, Avukat Şükrû efendi 100 kuruş Erkâni h. Sirri efendi 100 kuruş I. Ş. M. Salim efendi 100 kuruş, Kaymakam Feyzi efendi 100 kuruş Binbaşı Mustafa efendi 100 kuruş, Mülazim Cevdet bey 100 kuruş Hesap memuru Şehab efendi 100 kuruş, Hesap memuru Abdurrahman efendi 100 kuruş, Hesap memuru Yuşa efendi 100 kuruş, Hesap memuru Etem efendi 100 kuruş, Yüzbaşı saip efendi 100 kuruş, Furuncu Mustafa efendi 100 kuruş, Terzi Salih efendi 100 kuruş Kunduraç Faik efendi 100 kuruş Furuncu Süleyman efendi 100 kuruş Terzi Vahit efendi 100 kuruş, Bakkal Mustafa efendi 100 kuruş, Furuncu Eyüp efendi 100 kuruş, Furuncu

Yusuf efeddi 100 kuruş, Tuz m. Tahsin efendi 100 kuruş, Tütün in. muhasibi efendi 100 kuruş, Tütün inhişar muhasibi muavinia efendi 100 kuruş, Fen memuru Tahsin efendi 100 kuruş, Katip Abdurrahman efendi 100 kuruş, Binbaşı Latfi efendi 100 kuruş, Bank muhasibi Mustafa efendi 100 kuruş, Bank veznedarı Şerif efendi 100 kuruş, Baytar muzaffer efendi 100 kuruş, Kahveci Ömer efendi 100 kuruş, Bakircı Nuri usta 100 kuruş Binbaşı İzzettin efendi 100 kuruş, Yüzbaşı Ahmet efendi 100 kuruş, Binbaşı Şehap efendi 100 kuruş, Mıralay Nafiz efendi 100 kuruş, Hacı Ahmet efendi 100 kuruş, Hüseyin aga 100 kuruş, Halis efendi 100 kuruş, Şükrü efendi 100 kuruş, Bilal efendi 100 kuruş, Ali Rıza efendi 100 kuruş, Ömer efendi 100 kuruş, Ahmet efendi 100 kuruş, Osman efendi 100 kuruş Niyazi efendi 100 kuruş, İsmail hakkı bey refikası hanım 100 kuruş, Ahmet bey refikası Kadriye hanım 100 kuruş, Naciye Bürhan hanım 100 kuruş Fatma Ziya hanım 100 kuruş, Naciye Recep hanım 100 kuruş, Makbule Apdullah hanım 100 kuruş, Cemile Sıtkı hanım 100 kuruş, Eminie İskender hanım 100 kuruş, Rabibe Şükrü hanım 100 kuruş, İffet Kasım hanım 100 kuruş, Seadet Neşet hanım 100 kuruş, Encümen azasından Recep efendi 100 kuruş, Fırınca Süleyman efendi 100 kuruş, Fırınca Mustafa efendi 100 kuruş, Binbaşı Osman bey refikası hanım 80

kuruş, Şube reisi beyin refikası hanım 85 kuruş, Baytar müdürü beyin refikası hanım 70 kuruş, T. M. Osman efendi 85 kuruş, Katip hakkı efendi 65 kuruş, Behçet efendi 60 kuruş, M. M. Ömer efendi 50 kuruş, B. K. Muhittin efendi 50 kuruş, Katip Şükrü efendi 50 kuruş, Katip Ziya efendi 50 kuruş, B. K. Hamdi efendi 50 kuruş, H. M. Hüseyin 60 kuruş, Katip rifat efendi 50 kuruş, Mehmet efendi 50 kuruş, Veznedar Ziya efendi 50 kuruş, Mehmet efendi 50 kuruş, Doktor Cemal bey 50 kuruş, Katip Rüştü bey 50 kuruş, Muallim Cevat bey 50 kuruş, Mistantik Şevki bey 50 kuruş, Katip Yuşa bey refikası hanım 50 kuruş, Muallim Bahâ bey refikası hanım 50 kuruş, Cemal bey 50 kuruş, Hasan Fehmi bey 50 kuruş, Kaymakam Ahmet bey refikası hanım 50 kuruş Mülâzim Nedim bey refikası hanım 50 kuruş, Kaymakam Kâzım bey refikası hanım 50 kuruş, Baytar Nahit bey refikası hanım 50 kuruş, Plömer Kaynakamı refikası hanım 50 kuruş, Sihhat memuru Mustafa efendi 50 kuruş, Katip Şakir efendi 50 kuruş, İdarəemini Yakup bey oğlu Zeki bey 50 kuruş, Mülâzim İrfan bey refikası hanım 50 kuruş, Binbaşı Şerif bey refikası hanım 50 kuruş, Baytar Hilmi bey refikası hanım 50, Komiser Apturrahman bey refikası hanım 50 kuruş, Muallim Rıza bey refikası hanım 50 kuruş, Yüzbaşı fehmi bey refikası hanım 50 kuruş, Yüzbaşı Nuri bey refikası hanım 50 kuruş, Fırka yaveri Avni

bey refikası hanım 50 kuruş, Mehmet efendi 50 kuruş, Fazıl efendi 50 kuruş Halis efendi 50 kuruş, Hamdi efendi 50 kuruş, Dursun efendi 50 kuruş, Saip efendi 50 kuruş, Apturrahman efendi 50 kuruş, Rüştü efendi 50 kuruş Nuri efendi 50 kuruş, Selim efendi 50 kuruş, Tayyar efendi 50 kuruş, Aptullah efendi 50 kuruş, Ahmet efendi 50 kuruş, Sadettin efendi 50 kuruş Fazıl efendi 50 kuruş, Bürhan efendi 50 kuruş, Ahmet efendi 50 kuruş, Hayriye Kazım hanım 50 kuruş, İsmet Tahsin hanım 50 kuruş, Nimet Haydar hanım 50 kuruş, Bedriye Sıtkı hanım 50 kuruş, Kahveci Akif efendi 50 kuruş, Baytar Cevdet bey 50 kuruş, Odaci Dursun efendi 50 kuruş, Noter kâtibi Hafız efendi 50 kuruş, Noter kâtibi Nadir efendi 50 kuruş, Ticaret odası kâtibi Salih efendi 50 kuruş, Tayyare cemiyeti bayii Salih efendi 50 kuruş, Nafia Başkâtibi Hakkı efendi 50 kuruş Nafia katip Aynî efendi 50 kuruş, Binbaşı Tevfik bey 50 kuruş, Yüzbaşı İsmail bey 50 kuruş, Baytar Fuat bey 50 kuruş, Katip Fehmi bey, 50 kuruş, Bankada Şerif bey 50 kuruş, Bankada Fehmi bey 50 kuruş, Bankada Kadri bey 50 kuruş, Bankada İhsan bey 50 kuruş, Bankada Kazım bey 50 kuruş, Berber Apturrahman efendi 50 kuruş, Terzi Süleyman efendi 50 kuruş, Kunduracı Kemal efendi 50 kuruş, Katip Cemal efendi 50 kuruş, Terzi Kemal efendi 50 kuruş, Kunduracı Nuri efendi 50 kuruş, Berber Mahmud efendi 50 kuruş, Kunduracı Hasan efendi 50 kuruş,

ruş, Kunduracı Mehmet efendi 50 kuruş, Kunduracı Fevzi efendi 50 kuruş, Bakkal Cansa efendi 50 kuruş, Bakkal İdris efendi 50 kuruş, Bakkal Hüseyin efendi 50 kuruş, Bakkal İbrahim efendi 50 kuruş, Bakkal Derviş efendi 50 kuruş Bakkal Etem efendi 50 kuruş, Bakkal Sıtkı efendi 50 kuruş, Bakkal Ali efendi 50 kuruş, Bakkal İsmail efendi 50 kuruş, Marangoz Mehmet efendi 50 kuruş, Marangoz Süleyman efendi 50 kuruş, Bakkal Vehpi efendi 50 kuruş, Firmei Mustafa efendi 50 kuruş, Bakkal Şerif efendi 50 kuruş, Bakkal Halis efendi 50 kuruş, Bakkal Mustafa efendi 50 kuruş, Bakkal Yusuf efendi 50 kuruş, Berber Melhem efendi 50 kuruş, Bakkal Ahmet efendi 50 kuruş, Bakkal Hasan efendi 50 kuruş, Bakkal Osman efendi 50 kuruş, Marangoz Salih efendi 50 kuruş, Telgraf müdürü Sabri bey 50 kuruş, İnhisarda Fevzi bey 50 kuruş, İnhisarda Rıza bey 50 kuruş, İnhisarda Nabi bey 50 kuruş, Yüzbaşı Ömer bey 50 kuruş, Muhasip Şükrü bey 50 kuruş, Muhasip Celâl bey 50 kuruş, Birinci şubede Yakup bey 50 kuruş, Binbaşı Tevfik bey 50 kuruş, Katip Durak bey 50 kuruş, Katip Rıza bey 50 kuruş, Katip Cemal bey 50 kuruş, Kahveci Ahmet efendi 50 kuruş, Muamelât memuru Ali bey refikası hanım 47 kuruş, Tevfik bey 40 kuruş, Sabit bey 40 kuruş, Yusuf Kemal efendi 30 kuruş, Baytar Hasan bey refikası hanım 30 kuruş, Berber İsmail efendi 30 kuruş, Rufat efendi 30 kuruş, Bakıcı İhsan efendi

30 kuruş, Posta memuru Hafız efendi 25 kuruş, Müvezzi Turan efendi 25 kuruş, Paket memuru Fevzi efendi 25 kuruş, Yüzbaşı İsmail bey refikası hanım 25 kuruş, İhsan bey refikası hanım 25 kuruş, Emir zabiti Hüsamettin bey refikası hanım 25 kuruş, Arap oğlu Salih efendi refikası hanım 25 kuruş, Jandarma zabiti Salim bey refikası hanım 25 kuruş, Musiki müallimi Hamdi bey refikası hanım 25 kuruş, Bakkal Şevket efendi 25 kuruş, Zekkihli Dursun bey 25 kuruş, Kahveci Bekir efendi 25 kuruş, Tellâl Hasan efendi 25 kuruş, Kahveci Cemil efendi 25 kuruş, Bakirei Osman efendi 25 kuruş, Bakirei Müstafa efendi 25 kuruş, Bekir efendi 25 kuruş, Avni efendi 25 kuruş, Agâh bey 25 kuruş, Rufat bey 25 kuruş, Osman bey 25 kuruş, Mahmud bey 25 kuruş, Salih bey 25 kuruş, Ali

Riza bey 25 kuruş, Tevfik bey 25 kuruş, İsmail bey 25 kuruş, Zeki bey 25 kuruş, Bakirei Kadir efendi 25 kuruş, Bakirei Hakkı efendi 25 kuruş, Bakkal mahmut efendi 25 kuruş, Bakkal Yaşar efendi 25 kuruş, Kahveci Ahmet efendi 25 kuruş, Bakkal Şamil efendi 25 kuruş, Polis Rıfkı bey refikası hanım 20 kuruş, Bakirei Naim efendi 20 kuruş, Bakirei Rufat efendi 20 kuruş, Ahmet efendi 20 kuruş, Dursun efendi 20 kuruş, Nazım efendi 20 kuruş, Kahveci Mehmet efendi 15 kuruş, Mehmet efendi 15 kuruş, Mustafa efendi 15 kuruş, İbrahim efendi 10 kuruş, Hasan efendi 10 kuruş, Ali efendi 10 kuruş, Sükrû efendi 10 kuruş, Bakirei Behlül usta 10 kuruş, Bakkal Şakir efendi 10 kuruş, Bakkal Salih efendi 10 kuruş, Tüccardan Hacı Hafız efennî 5 kuruş.

Amerikanın Vorsîster şehrinde bulunan Elaziz ve mülhakatı Ehaliî hamiyetmendanı tarafından Elaziz hilâliahmer cemiyetine vukubulan teberruati mübeyyin listedir

Kesriklî Veli Zade Ragip ağamîn 5 dolar mukabili 985 kuruş, Kinerdeqli İbrahim oğlu Salik ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Diyaribekirden Alaeddînlî Resuloglu Zülfikâr ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Elazizden İcmeli Hüsetin oğlu Ahmet ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Kesriklî Süleyman çavuş oğlu Ahmet efendi 25 dolar mu-

kabili 4925 kuruş, trabzonlu Süleyman efendi oğlu Ali Şefik bey 2 dolar mukabili 394 kuruş, Elazizden Cendli kaya oğlu Mehmet ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Malatacıklı Bekir oğlu Şükrû ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Mervî Necip Bekir ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Kaya oğlu Sait efendi 5 dolar mukabilinde 985 kuruş, Amala-

tacılıkla Zaza Hasan ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Han köylü Hamza oğlu Hasan Ammi 2 dolar mukabili 394 kuruş, Mustafa oğlu açe Ömer ağa 5 dolar mukabili 895 kuruş, Halli Hasan çavuş mahdumu Hald efendi 2 dolar mukabili 394 kuruş, Hüseynekli Rıfat hoca 1 dolar mukabili 197 kuruş, Dişidili hafız Ali oğlu Mustafa efendi 2 dolar mukabili 394 kuruş, Denizlili Abdürrahim Ragıp efendi 2 dolar mukabili 394 kuruş, Meyadenli Hasan oğlu Halil ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Perçehli tatar zade Ali Kahraman ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Kehlili Halil oğlu Zülfikar ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Kenedriçli Osma hoca oğlu 2 dolar mukabili 394 kuruş, Malatyamn çırımlı garazı zade Mustafa Abdullah efendi 5 dolar mukabili 985 kuruş, Elazığden Şehit camili Ahmet oğlu açe Nuri ağa 3 dolar mukabiliinde 591 kuruş, Sarı Yakuplu Hüseyin ağa oğlu İbrahim ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Malatyadan hekim hanlı İsmail oğlu bakkal Halil ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Elazığden Dişidili mülazım Hamdi efendi oğlu Kamil efendi 2 dolar mukabili 394 kuruş, Kermili sultan oğlu Mustafa ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Hohlu Sait oğlu Mustafa efendi 2 dolar mukabili 394 kuruş, Harputlu Dibag Arif ağa oğlu Mehmet ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Kesrikli kırnataci Donabet ağa 1 dolar mukabili 197 kuruş, Keban ma'deninden Rençilli ekmekeci Mehmet ağa 10 dolar mukabili

1970 kuruş, Sarı Yakuplu Hanefi oğlu İsmail efendi 5 dolar mukabili 985 kuruş, Tekerekli Ahmet oğlu Yasın ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Perçiçli Mustafa oğlu Abdullah Çınabı efendi 3 dolar mukabili 591 kuruş, Gözdik zade berber Arif ağa 2,5 dolar mukabili 492 kuruş 50 santim, Kibrisin Lefkoşa Mehmet oğlu berber Osman efendi 2,5 dolar mukabili 492 kuruş 50 santim, Harputlu güzel Ali Haydar ağa 7 dolar mukabili 1379 kuruş, Kaleli Hüseyin oğlu Mustafa ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Diyarbekirden çermikli Davut oğlu Mehmet Paşa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Elazığden Nuralılı Kadir oğlu Zülfikar ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Dersimden devris Hacalı Sahverdi oğlu Ahmet ağa 5 dolar mukabili 984 kuruş, Elazığden Kinedriçli Hımmet oğlu Süleyman ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Elazığden Hugili Mustafa oğlu Solih efendi 5 dolar mukabili 985 kuruş, Kenedriçli Hacı Mehmet oğlu Salih efendi 5 dolar mukabili 985 kuruş, Dişidili Ömer oğlu Hanefi çavuş 10 dolar mukabili 1970 kuruş, Sarılı Mustafa oğlu Hüseyin ağa 2 dolar mukabili 384 kuruş, Kel Mahmutlu Nuri bey oğlu Abdülgani bey 2 dolar mukabili 394 kuruş, Perçiçli terzi Zade Osman efendi 2 dolar mukabili 294 kuruş, Kinedriçli Hacı Fettah oğlu Ömer efendi 5 dolar mukabili 985 kuruş, Holpenkli Hüseyin oğlu Sait ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Yukarı höhi Mehmet oğ-

lu Ömer ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Harputlu Ali bey zade Yunus ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Harputlu Mercan zade Mustafa ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Harputlu İbrahim oğlu Kadir dayı 2 dolar mukabili 394 kuruş, Diyarbekir'den Bervili Mustafa oğlu Cafer ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Perhînîli Kâtipci küçük Ali oğlu Mustafa efendi 2 dolar mukabili 394 kuruş, Koruklu Hasan oğlu Musa ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Kehlîli Halil oğlu Hasan ağa 2 dolar mukabili 349 kuruş, Hohlu Aloş oğlu Süleymam ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Harputlu Bekir hoca oğlu Ali Usta 10 dalar mukabili 1970 kuruş, Çalolu bîbî hafîdi Osman çavuş 3 dolar mukabili 591 kuruş, Monla köylü Hüseyinçavuş oğlu berber Mehmet ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Monla köylü Zülfikâr oğlu Kara Ali ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Perçîhîlî balzade Şeyket ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Han köylü can Mustafa efendi 2 dolar mukabili 394 kuruş, Miyazîli Osman oğlu Reşit ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Halil Hasan oğlu Salih ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Malatyali Ömer efendi oğlu Nuri efendi 2 dolar mukabili 394 kuruş, Koruklu Mustafa oğlu Ahmet ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Koruklu Mustafa oğlu Ahmet biraderi Şeyki efendi 5 dolar mukabili 985 kuruş, Kinedriçli Osman oğlu cil Ahmet ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Sarı Yakuplu Hurşit oğlu Halit ağa

5 dolar mukabili 985 kuruş, Kinedriçli Cuma çavuş oğlu Mehmet efendi 2 dolar mukabili 394 kuruş, Kesrikli İbrahim oğlu Mehmet çavuş 5 dolar mukabili 985 kuruş, Kesrikli bayrakdar zade Hasan ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Kesrikli Ahmet oğlu Mevlut etendi 18,13 dolar mukabili 2586 kuruş, 61 santim iğikili eyînî Ahmet oğlu bakkal Hafız Mehmet efendi 20 dolar mukabili 3940 kuruş, Harputlu tatar zade Osman İzzet efendi 10 dolar mukabili 1970 kuruş, Yanyâli Roban karyeli Recep oğlu Mehmet ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Harputlu Haci Yasin zade Abdullah efendi 5 dolar mukabili 985 kuruş, Han köylü Halil oğlu Mehmet efendi 5 dolar mukabili 985 kuruş, Vertetelli Rıza oğbu Haşim ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Kesrikli Mustafa efendi oğlu İhsan efendi 4 dolar mukabili 778 kuruş, Vertetelli Zülfikâr ağa oğlu İbrahim ağa 10 dolar mukabili 1970 kuruş, Sakolu Hasan oğlu Şakir ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Harputlu Kaya Hüseyin ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, Nekerekli Faik ağa 5 dolar mukabili 985 kuruş, biraderi merhum Mehmet Ali efendi 5 dolar mukabili 985 kuruş, Nekerekli Faik ağa amca zadesi Zülfikâr efendi 2 dolar mukabili 394 kuruş, Hidili Mehmet etendi baba hafîz Mustafa efendi 5 dolar mukabili 985 kuruş, Han köylü Hasan oğlu Temir ağa 2 dolar mukabili 394 kuruş, Han köylü İsmail efendi oğlu Hasan Hilmi

SENELİK RAPORDAN
1929 Senesi
Hilâliahmer Meclisi Umumisi
Riyaseti Çellilesine

— Mabat —

**Esir ve mülteciler sevkiyatına
yardımlar**

**Diyarbekire çıkan esirlerin
sevki**

Muhtelif sebepler tahtında şimdkiye kadar İranda kalan Harbi Umumi esirlerinden otuz sekiz neferin Anavatana avdet etmek üzere Diyarbekire kadar geldikleri ve Diyarbekirden memleketlerine avdetlerini temin edecek yol masrafları bulunmadığı Diyarbekir Hilâliahmer Merkezinden 13 Haziran 1928 tarihile çekilen telgrafnamede bildirilmesi üzerine mevzubahs esirlerin sevkine yardım için sarfıyat içerası hususunda Diyarbekir Merkzine mezuniyet verilmiş ve Merkezimizin muavenetile mumaileyhim Mardine sevk olunmuşlardır.

efendi 5 dolar mukabili 985 kurus, Han köylü murtaza oğlu Muhamrem ağa 5 dolar mukabili 985 kurus, Kermili Ahmei oğlu Tilo Mevlut efendi 5 dolar mukabili 985 kurus, Dişi dili kıruk Ali oğlu Mustafaa ağa 5 dolar

Aynı vechile Mardin Merkezine de bunların sevki tebliğ edilerek Mardin Hilâliahmer Merkezi dahi kendilerinin Adanaya kadar yol masraflarını, Adana Merkezimiz dahi her neferi bulunduğu memlekete isal için iktiza eden yol masrafını verdiği gibi bunlardan memleketleri Çankırı ve havalısında bulunanlar Ankaraya sevk olunmuş ve buradan da iktiza eden yol masrafları Merkezi Umumümüzce verilerek memleketlerine kavuşmaları temin edilmiştir.

**Bağdatta bulunan esirlerin
celbi**

Harbi Umumi bekayasından şurada burada kulmuş bir takum Türk vatandaşlarının ve esaretten avdet eyleyen

mukabili 985 kurus, Vorsister Hima-yei Etal Cemiyeti tarafından 95,87 dolar mukabili 18816 kurus 39 santim, yekunu 500 dolar mukabili 98,500 kurus.

efradımızın bulunduğu Bağdat Maslahatgührarlığımızdan 17 Temmuz 1928 tarihli tahrirat ile bildirilmesi üzerine bunların müracaatları halinde yol masraflarının Hilalıahmer namına tesviye-sile Anavatana avdetlerinin temini mezkür Maslahatgührarlıktan reca edilerek Maslahatgührarlık emrine bu hussus için bin lira gönderilmiştir.

Su suretle vaki olan yardımımız üzerine Bağdat Maslahatgührarlığı Anavatana avdet arzusunda bulunanların sevkine dalâlet edeceğini mahalli gazetelerle ilân eylemiş ve bu ilân üzerine 12 harp esiri müracaat ederek kendilerinin sevkı talebinde bulunmuşlardır.

Mesafenin uzunluğu dolayisile yol masraflarının o nispette mütezayit bulunmasına binaen 12 harp esirinin sevkile beraber yeniden müracaat edeceklerin sevkine elde mevcut bin lira kifayet etmiyeceği hakkında ikinci defa Bağdat Maslahatgührarlığından alınan mektup üzerine yeniden bin lira ırsal kılmıştır.

İrandan Van vilâyetine gelen Türklerle yardım

Aslen Türk olup şimdije kadar İranda kalan vatandaşların Anavatana avdet ve memleketimizde yerleşmek gayesile Van Vilayetine kadar geldikleri ve kendileri için tayin olunan işkân mintakalarına kadar gececekleri merhalelerde iaşelerinin temini suretile muavenet ifası 4 Eylül 1928 tarihile Van Valisinden alınan telgrafnamede

bildirilmiş ve bu vatandaşların iaşelerinin temini maksadile Merkezi Ummimiz tarafından Van Vilayeti emrine nakten 2000 lira gönderilerek mümkün olan muavenet yapılmıştır.

Edirne vilâyetine iltica eden Bulgaristan Türklerine yardım

Nisan 1928 tarihlerinde bulgaristan ve Yunanistan'dan bir kısım Türklerin Edirneye iltica etmekte bulunduklarını ve kendilerine Cemiyetimizce muavenet lüzumu Edirne Hilalıahmer Merkezimizin 23 Nisan 1928 tarihli tahrirat ile iş'ar edilmesi üzerine peyderpey vurut edenlerden muhtaç görülenlerin ihtiyacati iksaiyelerinin temini maksadile Edirne Merkezimiz namına müfredatı aşağıda yazılan mikdarda çamaşır, melbusat ve levazımı iksaiye gönderilmiştir.

Don	100
Gömlek	100
Cocuk çamaşırı	100
Ceket	100
Pantolon	100
Yekün	500

Havsa'ya iltica eden Bulgaristan Türkleri

Edirne Vilayetinin Havsa Nahiyesi Hilalıahmer Şubesinden alınan 27 Kânunuevel 1928 tarihli tahriratta iki ay zarfında Bulgaristanın Harmanlı, Koşikavak, Kircali mintakalarından 150 haneye yakını 1,000 nüfus Türkün Havsa Nahiyesi köylerine hicret eylediklerini ve kâffesinin kiş münasebetile giyeceğe fevkalâde ihtiyaçları bu-

lündüğü bildirilmesi üzerine bu mikdar nüfusa tezki edilmek üzere Hayfa Şube-miz namına mikdarları aşağıda arz olunan çamaşır ve levazımı iksaiye gönderilmiştir.

Don	700
* (çocuk)	300
Gömlek	700
* (çocuk)	300
Yün çorap	700 cilt
* (çocuk)	700
Avcı yeleği	500
Yün fanila	318
Elbisə (buluz)	180 (Kadın için)
Keten pantalon	300
Hırka	32
Kadın elbisesi	13
Mintan	60
Pamuk fanila	2
Yekün	4 405

Berut Türklerine yardım

Lozan Muahadesi mucibince hakkı hıyarını Anavatan Lehine istimál eden Suriye Türklerinden bir kism ailelerin yol masrafi bulamamak yüzünden aydet edemedikleri ve Suriyede kaldıkları müddetçe de sefalet ve perişaniye maruz bulundukları ve mikdarilarının seksen nüfustan mürrekkep yirmi aile kadar oldukları Berut Şehbenderliğinin işarı üzerinde Hariciye Vekâleti Céle-sinden Cemiyetimize işar kilmarak bu gibilerin sevkine muavenet olmak üzere bin liranın Berut BaşŞehbenderliği emrine gönderilmesi talep ve iltimas kılmış ve meblağı mezbûr 24 kânunusuna 1928 tarihinde Berut BaşŞehbe-

nderliği namına gönderilerek bu ailelerin sevkleri temin edilmiştir.

Fakir çocukların iaşesine yardım

İstanbul ilk mekteplerine devam eden talebeden fakihali bulunanlar bir kaçı seneden beri İstanbul Şehîremâneti ve diğer müessesesi maliye ve hayriyeyin yardımlerile öğle yemeği verilmekte ve bu iş müntazam teşkilati bulmaması itibarile İstanbul Hilâliahmer Merkezimiz tarafından idare edilmekte idi. Son zamanlarda fakir çocukların namına temin edilmekte olan teberrüatın alâkadar duire ve müessesat tarafından tahsis kilunmadığından dolayı iaşe işinin inkîta ugradığı İstanbul gazetelerinde teessürle görügű gibi İstanbul Merkezinden verilen malumat ile de keyfiyet teyyüt edinice marulârz fakir çocukların iaşesi gibi çok hayırh ve lüzumlu bir mesaiyi inkîta'dan kurtarmak ve bînnîte teberrüat teminine kadar teşkilati bozmamak gayesile Merkezi Umumimizden yardım yapılması takarrür etmiş ve bu hayırh maksat için İstanbul Merkezimiz namına bir defaya mahsus olarak 12.000 lira gönderilmiştir. Merkezi Umunuñuzın şu muavenetiyle tekrar canlanan fakir çocukların iaşesi devam etmekte ve elyevm 3.000 çocoga öğle yemeği verilmektedir.

Aynı zamanda faül İstanbul Merkezimizin kıymetli delâlet ve ciddi teşebbüsatile bu husus için teberrüat dergine devam edilmekte olduğundan iaşe işinin uzun zaman idamesi kuvvetle

muhtemel görülmektedir. Aneak Merkezi Umumimiz tarafından İstanbul fakir mektepleri namına yapılan 12.000 liralık yardım İstanbul gazetelerinde intişar edince her Vilayetten, o Vilâyet fakir çocuklarına da yardım edilmesi hususunda Merkezi Umumimizden talepler vaki olmuş ve Nizamnamei Esasıımız mucibince vazifemiz haricinde bulunan bu maksada hizmet için her tarafa yardım etmek lazımlıse buna degil senelik bütçemizin, umumi sermayemizin bile kifayet etmeyeceği tabii olduğu gibi çocukların kimaye ve sahadet gayesi üzerine müesseses başka teşekküler de mevcut bulunduğundan kendilerine taleplerinin is'afı mümkün olmayacağı cevabı verilmiş ve İstanbul'a yapılan muavenetin ise birkaç seneden beri devam etmekte olan teşkilat ve mesaiyi mürkitadan kurtarmak gibi yüksek bir gayeye matuf bulunduğu izahı olunmuştur.

MÜTEFERRİK YARDIMLAR

Suun'i ayak imali: Merkezi Umumimizce Nizamnamei esasımeye tevkikan yapıldığını mufassalen arz eyledğimiz acil ve umumi imdat ve muavenetten başkaca Hilâliahmer vazaifine muhalif görülmeyen müteferrik müracaatlar da hüsün kabul edilerek iktizaları ifa kılınmıştır.

Bu cümleden olarak İstanbulda Bakırköyünde Necmettin efendi isminde birinin şomendüfer kazasma uğrayarak ayağım gayip eylediginden sun'i ayak imali hakkında istida ile vaki olan

müracaati üzerine kendisine masrafı tarafımızdan verilerek sun'i ayak imal ettilmiştir.

Aynı vechile Amasyanın Çökçe mahallesinde mukim Hoca Bekir Efendi oğlu alının kesilmiş olan ayağı için bir sun'i ayak imali hakkında vaki olaa müracaati is'af edilerek bunada bir sun'i ayak yaptırılmıştır.

Hariçteki vatandaşların müteferrik müracaatları

1 — Harbi Umumidenberi Nasriyede kaldığı bildirilen Mustafa oğlu Selim namında bir neferimizin celbi Gazinyntap Hilâliahmer Merkezimiz vasıtasisle rica edilmiş ve mumaleyehin yol masrafının Cemiyetimiz tarafından tesviyesi ve Bağdat Elçiliğimiz vasıtasisle Anavatana avdetinin teminine tevesül edilmiştir.

2 — Aynı vechile Hüdeydede kaldığı anlaşılan Denizlili Hacı Şeyh oğullarından Mehmedin celbi Denizli Merkezimizden talep edilmiş ve kezalik mumaleyehin de yol masrafı verilerek Hicaz ve Yemen Mümessilligimiz vasıtasisle Anavatana avdetine teşebbüs olunmuştur.

3 — Harbi Umumiden sonra Musuldan avdet edemeyen Konyanın Karaman Kazasından Osman oğlu Ali Rıza isminde bir neferimizin mahallinden vaki olan müracaati kabul edilerek Bağdat Elçiliği vasıtasisle celbine teşebbüs edilmiştir.

4 — Muallim mekteplerine kabul

İçin açılan imtihanlarda muvaffak olan talebeden yol masrafları bulunmadıklarından dolayı mürettep oldukları mekteplere gidemeyen iki talebenin Siyasa ve bir talebenin İzmir'e sevkleri Maarif Vekaletinden rica edilmiş ve Vekaleti Muşarumileyhaya bir cemile olarak mumaiyleyhimin yol masraflarının tesviyesile Sivas ve İzmir'e azimetleri temin olmuştur.

5 — Kezalik işlerinin takibi hısusunda Ankaraya gelerek yol masrafları bulunmadığı için aydet edemeyen malülün ve muhtacının müracaatları is'af olmaktadır.

Beynelmilel Salibiahmere Muavenet

1928 senesinde dahi Cinevre Beynelmilel Salibiahmer Merkezine muavenet kastile senelik olarak bütçemize mevzu 3000 lira 8000 İsviçre frangi mukabiliinde Cinevre Beynelmilel Salibiahmer Merkezine gönderilmiştir.

1928 Senesinde imdat ve muavenet mesaimize dair vakı olan maruzatımız burada nihayet buluyor. Uzun uzadıya mutalaasından Heyeti Celillerinin takdir buyuracağı üzere merkezi Umuminiz, 1928 senesi içinde hemen hemen bütün faaliyetlerini bu imdat ve muavenet işlerinin läiki veçhile ifasına hasretmiş ve muaveneti maruzanın temamii ifası için hiç bir fedakârlikten çekimmemiştir. Tafsilatı m kısım kısım arz eylediğimiz imdat

ve muavenet işlerimizi zirdeki taksimat veçhile birde pilanço halinde enzari tetkika vazetmegi faydalı bulunuz!

Yardım işlerinin hulâsası

1 — Zelzele mintikalarına yardım

	Nakten	Cadir	Lira
İzmir hareket edelerine	1709	ayriye	78.000
Kalecik	50	*	3.000
Dagardı	50	*	400
Gökçedag	*	*	5.000
	1809		81.400

2 — Kuraklık mintikalarına yardım

	Misir Kilo	Un Kilo
Konya mintakasına	88.000	260.960
Aksaray	*	120.000
Kırşehir	*	114.000
Yozgat	*	125.000
Eskişehir	*	240.000
Afyonkarahisar	*	100.000
Cankiri	*	65.000
Diyaribekir ve havâlisine (nakten)	65.000	L.
Malatya vilâyetine	*	20.000
Erzincan	*	3.000
Corum	*	2.000
İş sahalarma sevk:	8795	kisi

3 — Yangınlar muhtaçlarına yardımlar

Kütahya yangını muhtaçlarına 5.000 lira nakten, Ovaçık köyü muhtaçlarına

1,000 lira nakten, Tabaklar köyü muhtaçlarına 2,000 lira nakten, Ekzen köyü muhtaçlarına 500 lira nakten, Çakmaklı köyü muhtaçlarına (*çamaşır ve melbusat*) 590 parça, Vakfigürz köyü muhtaçlarına (*çamaşır ve melbusat*) 647 parça.

4—Müessesesatı sıhhiyeye yardımalar

Ankara Doğum Evine 2,000 lira, Riyaseti Cumhur Muhabiz kitabı dispan serine 40 pijama, 40 aba, 150 metro müşamba, Nümune hastanesine 3,500 şişe maden suyu.

5—Seylâbzdedelere yardımalar

Karadağ seylâpzedelerine: 500 lira nakten, Karacabey seylâpzedelerine 2,500 lira nakten, Mustafakemalpaşa seylâpzedelerine 1,500 lira nakten.

6—Esir ve mülteciler Sevkîyatına yardımalar

Diyaribekir, Mardin ve Adanadan sevkolunan 38 nefer için 1,000 lira, Bağdat Elçiliğine 2,000 lira, Van Vilâyetine 2,000 lira, Berut Şahbenderliğine 1,000 lira, Edirne Hilâliahmer Şubesine 4405 parça çamaşır ve melbusat.

7—Fakir çocukların iâsesine yardım

İstanbul Hilâliahmer Merkezine: 12,000 liara.

8—Müteferrik yardımalar

- 4 — İki kişiye sun'ı ayak imali.
- 2 — Nasîriye, Hudeyde ve Musulda kalan üç esirin celbi.
- 3 — Üç talebenin Sivas ve İzmir'e sevkleri.

9—Beynelmilel salibiahmere muavenet

Cinevre Beynelmilel Salibiahmer Merkezine 8,000 İsviçre frangi.

Kuraklık mintakaları için tahsis olunan 500,000 lira müstesna olmak üzere diğer imdat ve müavenet işleri için vaki olan masraf yekunu tahminen 126,411 liraya bâliğ olmuştur.

Teşkilâti Umumiye İdarei merkeziye

İmdat ve muavenet işlerimizin mutalâasında müsteban olaçağım üzere sair senelere kıyas edilmiyecek derecede ağır vazifeler deruhîte ve ifa olunmasına rağmen teşkilâti umumiyemiz memurîn kadrolarında hiçbir tebeddül yapılmayarak geçen seneki Meclisi Âlilerinin tasvip buyurduğu memurîn kadrosunda mevcut asgarî memurlarımızın mesailerini teksîf suretile idarei umur edilmiştir.

İdarei Merkeziye aklamımı teşkil eden Muhasebe ve Tahrîrat Şubelerimizden kuraklık mintakalarında un tevzii maksadile tefrik ve mahallerine

izam eylediğimiz memurların vezaifi asliyeleri diğer rüfakasına görürümek suretile temin kılınmış ve ayrıca hariçten memur istihdamına veya vazifenin teahhuruna meydan bırakılmamıştır.

64 Merkez ve 450 yi mütecaviz Şubelerimizin muamelâti maliyesi, Maden suyu umur ve hesabatı, Cemiyetimizin menabit varidatını teşkil eden kıymeti itibariyeyi haiz makbuza. İlâmatı adliye, şefkat pullarımıza muteallik her türlü muamelât ve hesabat Muhasebe Şubemiz tarafından matlup bir intizam içinde takip ve intâç edilmiştir.

Tahrirat Şubemize bir sene zarfında 11,262 evrak vurut ettiği gibi Cemiyetten yazılarak bu Şubelere sevk ve ırsâl olunan evrakın yekunu da 14,827 adedine baliğ olmuş ve her evrakın gününe muamelâti kaydiyeleri yapılarak her hangi bir iş tedahule bırakılmış ve Merkezi Umumi ve Heyeti İdaremizce ittihaz olunan her türlü mukarreat vakti zamanında tatbik ve icra edilmiştir.

Eskişehir Anbarları

Kezalik Eskişehir Anbarlarımız kadrosundan bir kısım memurların kuraklık mintakalarına izám edilmelerine rağmen Ecza, Alâti cerrahiye Makina ve Otomobil, Porselen şubelerinden mürekkep Anbarlarımızda mutat vazife läyiki veçhile görüldüğü gibi alelhusus mutat işler haricinde olarak geçen seneki Meclisi Âlilerine mübayaasını arz eylediğimiz elli adet büyük seyar

hastane çadırlarının ve ayrıca bu raporuzun hareketi arz mintakalarına yardım mebhasinde zikrettiğimiz 1,800 mahrûti cadırın maateferuat vurutlar ile muayene ve tesellümleri yapılarak ait olduğu şubelerce tasnif kılınmış ve tahtı muhafazaya alınmıştır. Başkaca kuraklık mintakalarında tevziyat işlerile meşgul imdat heyetlerimize muktazi çadır ve sair malzemenin icap eden yerlere, ve kuraklık mahallerde yapılan un tevziyatından teraküm ederek Anbarlarımıza gönderilen boş çuvalların da İstanbul'a sevkleri icra olunmuştur.

Anbar şubelerinde mevcut málzemeden havalandırılmağa ihtiyaç görülenler açılarak tathirati fenniyelerinin içrasından sonra tekrar tasnif ve mahallerine vazolunmuştur.

Hey'eti Teftişixe

Mevcut Müfettişlerimizden dördünün kuraklık mintakalarına memuren gönderilmelerile bu müfettişlerin kendi mintakalarına ait teftişat programlarının temamî tatbiki mümkün olmuş ise de kuraklık mintakalarındaki vazaif senenin ikinci altı ayma tesadüf ettiği cihetle ilk altı ay zarfında matlup ve mümkün olan teftişat yapılmış ve kuraklık mintakalarında bulunulduğu zamanlarda da boş vakıtlardan istifade edilip bu mintakalarda mevcut Merkez ve Şubeler teftiş edilmiştir.

1928 senesi içinde teftişleri icra edilen Merkez ve Şubelerimizin isimlerini bervechi atı arz eyleriz:

**Birinci mintikada teftis gören
Merkez ve Şubeler**

Ankara Merkezi :

Cubukabat	Kaza	Şubesi
Ayas	>	>
Bey pazar	>	>
Nallıhan	>	>
Haymana	>	>
Kalecik	>	>
Keskin	>	>
Polath	>	>
Zir	Nahiye	>

Eskişehir Merkezi :

Mihalıçık	Kaza	Subesi
Sivrihisar	>	>
Seyitgazi	>	>
Cifteler	Nahiye	>
Günyüzü	>	>
Muttalip	>	>

Yozgat Merkezi :

Boğazlıyan	Kaza	Subesi
Akdağmadeni	>	>
Sorgun	>	>

Çankırı Merkezi :

İlgaz	Kaza	Şubesı
Çerkes	>	>
Şabanözü	Nahiye	Şubesı
Tuht	>	>
Orta	>	>
Karacaviran	>	>
Atkaracalar	Kariye	>

Çorum Merkezi :

Osmancık	Kaza	Şubesi
Hüseyinabat	>	>
Songurlu	>	>
İskilip	>	>
Mecidözu	>	>

Kırşehir merkezi :

Mecidiye	Kaza	>
Mucur	<	>
Avanos	>	>
Kaman	Mahibe	>
Hacıbektaş	>	>

Kayseri merkezi :

Develu	Kaza	>
İncesu	>	>
Bünyan	>	>
Aziziye	>	>
Talas	Nahiye	>
Ergilet	>	>
Develukarahisar	>	>
Toklar	>	>
Kermir	Kariye	>
Tavlson	>	>

Amasya Merkezi :

Merzifon	Kaza	>
Gümüşhacıköy	>	>

Tokat Merkezi :

Reşadiye	Kaza	>
Artıkova	>	>

Erbaa	Kaza	Şubesi	Sivas merkezi :		
Niksar	>	>	Tenös	Kaza	Şubesi
Turhal	Nahiye	>	Yenihan	>	>
Samsun Merkezi :					
Bafra	Kaza	>	Hafik	>	>
Çarşamba	>	>	Zara	>	>
Terme	>	>	Divriği	>	>
Havza	>	>	Kangal	>	>
Vezirköprü	>	>	Gerun	>	>
Kavak	Nahiye	>	Darende	>	>
Ladik	>	>	Yellice	>	>

İkinci mintıkadan teftiş gören

Merkez ve Şubeler

İstanbul merkezi :			Tekirdağ merkezi :		
Beyoğlu	Kaza	Şubesi	Sary	Kaza	Şubesi
Eminönü	Semt	>	Malkara	>	>
Beşiktaş	>	>	Corlu	>	>
Kasımpaşa	>	>	Hayrebolu	>	>
Taksim	>	>	Şarköy	>	>
Galata	>	>	Mürefte	Nahiye	>
Yeniköy	>	>	Kırklareli merkezi :		
Şişli	>	>	Lüleburgaz	Kaza	>
Hüseyinağa	>	>	Babaeski	>	>
Asmalmescit	>	>	Vize	>	>
Tamtam	>	>	Pınarhisar	Nahiye	>
Şahkala	>	>	Eregli	Kaza	Subesi (Karadeniz)
Tozkoparan	>	>	Kuruçeşile	Nahiye	Şubesi
Sarılütfi	>	>	Sinop merkezi :		
Ortakpy	>	>	Gerze	Kaza	>
Arnavutköy	>	>	Boyabat	>	>
Fındık	>	>			
Uzunköprü	Kaza	>			
Keşan	>	>			
Havsa	Nahiye	>			

Üçüncü mintakadan teftiş gören

Merkez ve Subeler

İzmir merkezi :

Kemalpaşa	Kaza	Şubesi
Karaburun	»	»
Ödemiş	»	»
Menemen	»	»
Tire	»	»
Çeşme	»	»
Kuşadası	»	»
Fuçeteyn	»	»
Bayendir	»	»
Sivrihisar	»	»
Bergama	»	»
Torbali	»	»
Urla	»	»
Seydiköy	Nahiye	»
Bornova	»	»
Murdugan	»	»
Alaçatı	»	»
Akineilar	»	»
Fuçeicedit	»	»
Kınık	»	»
Dikili	»	»
Turanlı	»	»
Çandarlı	»	»
Altınova	»	»
Reşadiye	»	»
Kozak	»	»
Değirmendere	»	»

Manisa merkezi :

Gürdöş	Kaza	»
Salihli	»	»
Torgutlu	»	»
Kula	»	»

Alaşehir Kaza şubesi

Eşme	»	»
Kırkağaç	»	»
Soma	»	»

Aydın merkezi :

Nazilli	Kaza	»
Söge	»	»
Karapınar	Nahiye	»
İneabat	»	»
Koşk	»	»
Kuyucuk	»	»
Sultanhisar	»	»
Kolauzlar	»	»
Bağarası	»	»

Denizli merkezi:

Boldan	Kaza	»
Sarayköy	»	»
Garbi karagaç	»	»
Günay	»	»
Kadıköy	»	»

Afyonkarahisar merkezi :

Bolvadin	Kaza	»
Sandıklı	»	»
Aziziye	»	»
Şubut	Nahiye	»

Sineanlı	»	»
Çay	»	»
İshaklı	»	»
Bayat	»	»

Çanakkale merkezi:

Ezniye	Kaza	Subesi
Bayramiç	»	»
Biga	»	»
Lapseki	»	»
Gelibolu	»	»
Aceabat	»	»
Bozçadağ	»	»
İmroz	»	»
Erenköy	Nahiye	»
Keyikli	»	»
Ayyacık	»	»
Küçükköy	»	»
Evciler	»	»
Çan	»	»
Dimetoka	»	»
Bergos	»	»
Evroşe	»	»
Çardak	Kariye	»

Bilecik merkezi:

Söğüt	Kaza	»
Gülpazarı	»	»
Bozoyük	»	»
Lefke	»	»
Pazarcık	Nahiye	»

Bursa merkezi

Orhaneli	Kaza	»
Mustafa Kemal Paşa	Kaza	»
Gemlik	»	»
Mudanya	»	»
Orhangazi	»	»
İnegöl	»	»
Yenişehir	»	»

Armutlu Nahiye Subesi

Tırhiye	»	»
İznik	»	»
Harmancık	»	»
Gökçedag	»	»

Kütahya merkezi:

Uşak	• Kaza	»
Tavşanhı	»	»
Simav	»	»
Gedos	»	»
Emet	»	»
Altuntas	Nahiye	»
Geregi	»	»
Armutlu	»	»
Ulubey	»	»
Saphane	»	»

Balıkesir merkezi:

Torsunbey	Kaza	»
Bandırma	»	»
Günan	»	»
Edremit	»	»
Balya	»	»
Ayvalık	»	»
Sandırı	»	»
Burhaniye	»	»
Susurluk	»	»
Şamli	Nahiye	»
Konakbinarı	»	»
İvrindi	»	»
Gireson	»	»
Bigadiç	»	»
Kisut	»	»
Manyas	»	»
Erdek	»	»

**Dördüncü mintikadan teftiş gören
Merkez ve Subeler**

İçel merkezi :

Anamur Kaza Şubesi :

Antalya merkezi :

Alaiye	Kazası	Şubesi
Akseki	>	>
Elmalı	>	>
Korkudeli	>	>
Fenike	>	>
Manavgat	>	>
Serik	>	>
Kebiz	Nahiye	>

Bordur merkezi :

Tefenni	Kaza	Şubesi
Yucak	>	>

İsparta merkezi :

Uluburlu	Kaza	>
Atabey	Nahiye	>
Keçiburlu	>	>

**Beşinci mintikada teftiş gören
Merkez ve Subeleri**

Diyarbekir merkezi :

Silvan	Kaza	Subesi
Lice	>	>
Kalp	>	>
Osmaniye	>	>
Çermik	>	>
Eğil	Nahiye	>
Piran	>	>

Mardin merkezi :

Savur	Naza	>
Nusaybin	>	>
Midyat	>	>
Direk	>	>
Cezre	>	>
Gercüş	>	>

Urfa merkezi :

Sürüc	Kaza	>
Yaylak	>	>
Hilvan	>	>
Siverek	>	>

Hakkâri merkezi :

Beytüşşebap	Kaza	>
Guvar	>	>

Bitlis merkezi :

Mutki	Kaza	>
Hızan	>	>
Muş	>	>
Ahlat	>	>

Sırt merkezi :

Şirvan	Kaza	>
Gurzan	>	>
Arva	>	>
Pervari	>	>
Şırnak	>	>
Beşiri	>	>

Gaziantep merkezi :

Halfeti	Nahiye	Şubesi
Geban	Kaza	»
Palo	»	»
Hozat	»	»
Çemizkezek	»	»
Pertek	»	»
Mazkurt	»	»
Çapakçur	»	»
Genç	»	»
Erganimaden	»	»
Muhindi	Nahiye	»

Van merkezi :

Başkala	Kaza	Şubesi
Hasnimansur	Kaza	»
Akçabağ	Arga	»
Hekimhan	»	»
Kahçe	»	»
Petürge	»	»
Arapkir	»	»
Kemaliye	»	»
Ağın	Nahiye	»

Malatya merkezi :

Hasnimansur	Kaza	»
Akçabağ	Arga	»
Hekimhan	»	»
Kahçe	»	»
Petürge	»	»
Arapkir	»	»
Kemaliye	»	»
Ağın	Nahiye	»

Altıncı mıntıka teftiş gören

Merkez ve Şubeler

Ordu merkezi :

Fatsa	Kaza	Şubesi
Unye	»	»

Gümüşane merkezi

Gilgit	Kaza	»
Tirol	»	»
Şiran	»	»
Bayburt	»	»

Erzincan merkezi :

Kemah	Kaza	»
Kuruçay	»	»
Refahiye	»	»
Plumir	»	»
Kığı	»	»
Ases	Nahiye	»
Cemen	»	»
Silepur	»	»
Ermenak	»	»

Tratzon merkezi :

Vakfikebir	Kaza	»
Sürmene	»	»
Akçaabat	»	»
Of	»	»
Maçka	»	»
Araklı	Nahiye	»
Hati	Kariye	»
Kadahor	»	»
Hayrat	»	»
Kondu	»	»
Mahno	»	»

Erzurum merkezi :

Pasinler	Kaza	»
Tercan	»	»
İspir	»	»
Olti	»	»

Rize merkezi:

Atina	Kaza	Şubesi
Hopa		»
Mapavri	Nahiye	»
Ardaşin		»
Hemşin		»
Erhuy		»
Viçe		»

Kars merkezi:

Ardahan	Kaza	Şubesi
Poshof		»
Arpaçay		»
Sarıkamış		»
Çıldır		»
Yalmız çam	Nahiye	»
Saman		»
Damlal		»

Giresun merkezi:

Gürele	Kaza	»
Tirebolu		»
Keşap	Nahiye	»
Pirazîz		»
Bulanık		»

<i>Binnetice :</i>	Merkez	Şube
Birinci muntakada	11	68
İkinci	4	33
Üçüncü	10	119
Dördüncü	4	16
Beşinci	8	49
Altıncı	10	59
YEKÜN	47	344

Karahisarışarkı merkezi:

Suçehri	Kaza	»
Mesudihye		»
Koyilhisar		»
Alucara		»
Ezbider	Nahiye	»

Artvin merkezi:

Şavşet	Kaza	»
Yusufeli		»
Borçka	Nahiye	»

Bayazıt vilâyeti:

İğdir	Kaza	»

47 Merkez 344 Şubenin teftisi icra edilmiştir ki mevcut 63 Merkez ve dörtüz elliyi mütecavûz Şubemizden nisfindan fazlasının teftiş edildiği anlaşılmıştır.

Teftiş edilen Merkez ve Şubelerimizin muamelât, hesabat ve faaliyetleri halitabiide bulunmuş ve bazı Merkez ve Şubelerimizde ufak tefek noksanlardan başka umumiyet itibariyle Ceniyet gayelerine muhalif herhangi bir yolsuzluk görülmemiştir.

Salibiahmer haberleri

İtalya — Hükümetin Salibiahmer teberruu. İtalya maarif nezareti İtalya Salibiahmerine yeni inşa edilecek hasta bakıcı mektebi için talebelerin pratik ve staj görmelerini teshil maksadile Roma polikilink hastanesi civarında bir arsa hibe etmiştir.

İnşaatın 1930 senesi teşrinî evvelinne hazır olacağı ümidi edilmektedir.

Kadın hasta bakıcı kursları — Çocuk hastahlıkları ile ihtisas kesbetmek istiyen kadın hasta bakıcılar için İtalya Salibiahmeri Romada hasta bakıcı mektebinde bir kurs açılmıştır. Tedrisat müddeti 12 aydır. kurslara yalnız meslek hasta bakıcılık mektebinden diploma almış kimseler kabul edilir.

Salibiahmer günü — İtalyada senede bir Salibiahmer günü ihdası için hükümet tarafından verilen karar üzerine ilk defa olarak 15 haziran 1929 günü Salibiahmer günü olarak kabul ve tesit edilmiştir.

Bu günün muvaffakiyetini temin için İtalya hükümeti Salibiahmère pek çok muzaherette bulunmuştur. Bilhassa hükümete

ait olmayan bircümle vesaiti nakliye, tiyatro, konser, sinema ve saire biletleri üzerinde % 5 bir rusum alınması ve bunlardan mada o gün için lazımlı olan levaizm ve kirtasiyenin meccanen nakledilmesi hakkında karar verilmiştir.

Bu günün orifesiinde büyük mikyasta propoganda yapılmıştır matbuat, filmler ve ilanlar ile teşvikatta bulunulmuştur. o güne mahsus olmak üzere yel paze, küçük ildenat ve alameti farika gibi şeyler ihtar edilmiştir.

Her mahalli komite kendi mintikası dahilinde o gün alınan tertibattan mes'uludur.

Roma şehri 12 kısma ayrılmıştı. Her kısım Salibiahmer'e mensup bir madamın idaresine tevdî' edilmiş ve kendisine müteaddit madamlar satış ve ket yaparak muavenet etmişlerdir. Salibiahmer çadırları Romanın kapılarına ve şehrin kalabalık mahallerine kurulmuştu. Bu çadırlar her mintakamın merkezini teşkil ediyor ve ihtiyat malzemeyi havı bulmuyordu. Gecede satış ve iane; cemine tiyatro ve Sinemalarda da devam olundu.

O günkü hasılat İtalyada

veremle mücadeleye hasredilecektir.

Yunanistan — Daret — 1920 - 21
senesi zarfında Beynelmilel kurslar müdavimi ve Yunan Salibiahmer kadın hastabakıcıları şu'besi şefi madmazel Mesolora Kanada Salibiahmeri kadın hastabakıcıları tarafından teminiz ayı zarfında Monterealda toplanacak olan Beynelmilel hasta bakıcılar içtimaiye da'vet edildi.

Matmazel Mesolora bütün seyahati esnasında Kanada kadın hasta bakıcılarının da'vetlişi olacaktır.

Maarif Nezareti ve Gençlik Salibiahmeri — Maarif Nezareti senei tedrisiyeyenin iptidasında bir bülten neşrederek mekteplerde Gençlik Salibiahmer teşkilatı yapılmasını tavsiye etmüştür. Bu bülten ile birlikte Gençlik Salibiahmer müdürüyetinin bir ta'mini Maarif Müfettişlerine ve bunlar vasıtasiyla da yunan mektep müdürlerine gönderilmiştir.

Bu ta'mim (Yunan gençlik Salibiahmeri ne dir) sualile başlıyor ve programı hakkında mufasal ma'lumat veriyor aynı zamanda bu teşkilatın pedagojik kıymetini talebenin birbirlerine yardımını şahsi mesuliyetler hissini hubbu vatani temniyeyi gösteri-

yor. Bu talimat aynı zamanda Gençlik Salibiahmer teşkilatının en ince noktalara kadar sahiatbika konulabilmesi ve mekteplerde bu husus için komiteler vucude getirilmesi konferans içtimalı meselâ ilk yardımlar, bahçe işleri, jinnastik, yardım tenezzühü gibi şeyleerde ne yolda takımı amal vücude getirilebileceği tasrif olunmuştur.

Bir yevmü mahsusta Gençlik Salibiahmerinin faaliyeti : Atınada tanzim edilen bir mektep cylencesine yirmi mektep talebesinden 700 genç istirak etmiştir. Musiki mektebi ve ana sınıfı müallimleri Mektebi bu eylenceye istirak etmişler ve kendi paralarile alılmış bir piyanoyu çalmışlardır.

Amerika gençleri tarafından gönderilen paskalya kutuları mekteplere tevzi edilmiştir. Pi-yango ile toplanan paradan gençlik salibiahmeri ihtiyat sandığı teşkil edilmiştir.

Diger havadisler — Maarif nezaretinin terbiye bedeniye şubesi Gençlik Salibiahmerine yaptıkları işlerdeki muvaffakiyyetlerini takdiren javalo ve balonlar hediye etmiştir. Yeniden pilak ve gülle gibi teberruatta bulunaçağı da muhakkaktır maksat amacıyla mensup gençlerin terbiye bedeniye noktai nazarından sa'ilerini kolaylaştırmaktır.

İktisat nezareti Yunan Gençlik Salibiahmerine tahriri mifus zamanında gösterdikleri yardımları taktiren bir diploma vermiştir.

Selânikteki beynelinde Salibiahmer sergisinde Yunan Gençlik Salibiahmeri mevndiyetini göstermiştir.

Yunan salibiahmerinin beratnamesi — Yunan Salibiahmer cemiyetinin hükümet ile olan ve olacak mümasebatın təhsit ve tanzim eden berat 31/12/1929 tarihinde tasdik edilmişdir. Bərata nazaran Yunan Salibiahmeri kanunu ve məmətaz bir şəbəsiyyəti maneviyyə telakki edilmiş ve tam bir istiklalə məzharınyəti tasdik edilmişdir. Bumun məclisi idarəesində fevkaladə murahhas olaraq səhiyyə harbiyyə ve maarif nezaretleri şəffəri ile harbiyyə nezaretfəndən bir müməssil büləndurulması kabul edilmişdir.

Hükümet təhsisat olaraq iki milyon drahmi verecektir. Sermayesi varidati ve teberruat her türlü rüsum ve vergiden naafdir. Memlekət dahilinde gümrfük, posta telgraf ücreti vermez.

Cemiyete mensub hasta bakiə mektebi hükümet tərafından yüksək hasta bakiə ve ziyaretçi mektebi olaraq kabul edilmişdir.

Salibiahmer günü — Yunanistanı təhrip eden Korent hərəkətiarzi seylaplar ve sarı hastalıklar sebəbile her sene mayıs zar-

fında yapılan Salibiahmer günü teşrinisaniye ta'lik edilmişdir.

Sırbistan Salibiahmer günü — Sırbistan salibiahmeri her sene Salibiahmer için iki gün təhsis etmişdir kişin 6 şubat ki cemiyətin teessüsü gününə tesadüt eder bu günün hasdatı 1928 senesi kuraklık dolayısıla kaftan müteessir mahallerin məhəccinəne təhsis edilmişdir. Yaz zamandakı Salibiahmer günü isə kiral ve kiraçıların izdiyaç sənəi devriyyəsi olan 8 haziran taribi kabul edilmişdir.

Cemiyət o günü kiral ve kiraçıların ve prens Piyerin resimlerini musavver 45000 ilan tab' etdirmiş ve resimlerin altına Salibiahmer günü her kes ekmeyi ni bedbahtlarla təkşim etməli diye hissəyyəti təhrik edecek cümlələr iləvə etmişler. 8 ve 9 hazırlıda teraküm edəcək teberruat şü surette istiməl ediləcəktir.

a — hastahanelər üçün levazım ve seyyar səhiyyə memurları üçün satın alımaç eşyaya.

b — ilk yardımçılar üçün gönülü takımlar teşkiline.

c — iki Salibiahmer hasta bakiə mektebine.

d — ihtiyyat sermayənin təzyidinə.

Bu yevmi məhsusta yeni aza kaydi ve Salibiahmerin programının nazarı dikkat çəlb için bir çox immayışlar yapılmışdır.

Partie Française

Le Conseil d'Administration du Comité du Croissant Rouge vient de décider d'envoyer à l'ordre du Comité du Croissant Rouge à Trebizonde une somme de 3.000 Ltqs. outre les 2.000 qui y ont été envoyé pour être distribuer aux victimes de l'inondation de Of, Surméné et Rizé. Ce montant sera distribué par les soins d'une Commission formée sous la Présidence du Gouverneur Général composée des Présidents du Partie du Peuple et du Croissant Rouge et de la Municipalité de Trébizonde.

Il a été décidé d'envoyer sur les lieux de l'inondation Docteur Mouhtar et le Chef du Dépot du matériel pharmaceutique Moustafa bey munis des médicaments nécessaires pour donner les soins médicaux aux victimes de Of, Surméné et de Rizé.

Le Comité Central vient de prendre la décision d'envoyer 1.000 Ltqs. en faveur des victimes de Rizé. Ce montant sera distribué par une Commission présidée du Gouverneur Général et composée des Présidents du Partie du Peuple, du Croissant Rouge et de la Municipalité de la dite localité

Les ressortissants du Vilayet de Nigde se sont allés, par suite de la sécheresse de l'anne dernière, dans des vilayets du Sud pour trouver du travail. Ces derniers qui rentrent actuellement chez eux, sont restés, sans ressource, à Ouloukichla. Le Comité Central du Croissant Rouge a décidé de mettre à la disposition du ministère de Santé et de l'Assistance Sociale une somme de 1.000 Ltqe. qui sera utilisées à régler les frais de route de ces malheureux.